

AFA Livförsäkringsaktiebolag
Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR)

org. nr. 502000-9659

2018

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
A Verksamhet och resultat	9
A.1 Verksamhet	9
A.2 Försäkringsresultat	11
A.3 Investeringsresultat	13
A.4 Resultat från övriga verksamheter	13
A.5 Övrig information	13
B Företagsstyrningssystem	14
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet	14
B.2 Lämplighetskrav	20
B.3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning	21
B.4 Internkontrollsystem	29
B.5 Internrevisionsfunktion	30
B.6 Aktuariefunktion	31
B.7 Uppdragsavtal	31
B.8 Övrig information	32
C Riskprofil	33
C.1 Teckningsrisk	34
C.2 Marknadsrisk	35
C.3 Kreditrisk	36
C.4 Likviditetsrisk	37
C.5 Operativ risk	37
C.6 Övriga materiella risker	39
C.7 Övrig information	40

D Värdering för solvensändamål	41
D.1 Tillgångar	41
D.2 Försäkringstekniska avsättningar	43
D.3 Andra skulder	47
D.4 Alternativa värderingsmetoder	48
D.5 Övrig information	48
E Finansiering	49
E.1 Kapitalbas	49
E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav	51
E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet	52
E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller	52
E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	52
E.6 Övrig information	52
Bilagor	53

Sammanfattning

Verksamhet och resultat

AFA Livförsäkring är ett svenskt privat försäkringsaktiebolag.

Företaget utgör tillsammans med försäkringsföretagen AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring samt ett antal anknutna företag AFA Försäkringsgruppen (Gruppen). AFA Livförsäkring är knutet till de andra försäkringsföretagen i Gruppen genom en i huvudsak gemensam ledning.

AFA Livförsäkring är försäkringsgivare för avgångsbidragförsäkring (AGB), tjänstegrupplivförsäkring (TGL) samt familjeskyddsförsäkring (FSK). Verksamheten är uppdelad i en skadeförsäkringsrörelse (AGB) och en livförsäkringsrörelse (TGL och FSK). Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

Betydande affärshändelser under 2018

Inga betydande affärshändelser har skett under verksamhetsåret.

Försäkringsresultat

Försäkringsresultatet är det sammanlagda ekonomiska resultatet för försäkringsverksamheten. Det innefattar de premier som betalas av försäkringstagarna, de ersättningar som betalas ut till de försäkrade, kostnader för administration samt anslag för forskning. AFA Livförsäkrings försäkringsresultat uppgick till 88 miljoner kronor (-330). Resultatförändringen beror främst på förändringar i skadefrekvenser i AGB försäkringen samt en högre premie i TGL försäkringen.

AFA Livförsäkring Försäkringsrörelsens tekniska resultat (mnkr)	2018	2017
Premieintäkter	794	557
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-1	-1
Försäkringsersättningar (inkl livförsäkringsavsättning)	-631	-818
Driftkostnader	-60	-55
Övriga tekniska kostnader	-14	-14
Summa	88	-330

Investeringsresultat

Investeringsresultatet är det sammanlagda resultatet av företagets kapitalförvaltning. AFA Livförsäkrings investeringsresultat uppgick till -145 miljoner kronor (385).

AFA Livförsäkring Investeringsresultat (mnkr)	2018	2017
Kapitalavkastning, intäkter	328	342
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	26	166
Kapitalavkastning, kostnader	-59	-100
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-440	-23
Summa	-145	385

Företagsstyrningssystem

Ett försäkringsföretag ska ha ett företagsstyrningssystem som säkerställer att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Genom ett välfungerande riskhanteringssystem, med tydliga processer och tydlig ansvarsfördelning säkerställs att AFA Livförsäkrings ledning och styrelse hålls väl informerade om företagets risker.

Funktionen för internrevision har utvärderat relevanta delar av AFA Livförsäkrings företagsstyrningssystem avseende verksamhetsåret 2018. Funktionens bedömning är att AFA Livförsäkrings företagsstyrningssystem i huvudsak främjar en sund och ansvarsfull styrning.

Riskhanteringssystem

Riskhanteringssystemet är en central del av företagsstyrningssystemet och innehåller de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med. Riskhanteringssystemet är inte endast utformat i syfte att efterleva gällande regelverk, utan även för att tillmötesgå interna behov samt för att följa god marknadspraxis. Såväl de risker som täcks av solvenskapitalkravet (SCR) som andra väsentliga risker som verksamheten ger upphov till, hanteras av riskhanteringssystemet.

Egen risk- och solvensbedömning (ORSA)

AFA Livförsäkring genomför årligen en egen risk- och solvensbedömning (ORSA) där samtliga risker som företaget utsätts för, eller kan komma att utsättas för, analyseras och värderas. Utifrån värderingen gör företaget sedan en uppskattning av det totala solvensbehovet på medellång sikt och vad det innebär för företagets kapitalplanering. Resultatet och slutsatserna från ORSA används sedan i verksamhetsplaneringen och i det övriga strategiska beslutsfattandet inom AFA Livförsäkring.

Arbetet bedrivs utifrån framtagna interna regler för den egna risk- och solvensbedömningen. ORSA omfattas av den interna kontrollen och den granskas även av funktionen för internrevision. Resultat och slutsatser godkänns av styrelsen. För varje ORSA upprättas en särskild tillsynsrapport som beslutas av styrelsen.

Riskprofil

AFA Livförsäkrings riskexponering är huvudsakligen relaterad till försäkringsrisker, i form av variationer i skadeutfall, och finansiella risker, i form av variationer i kapitalavkastning. AFA Livförsäkrings försäkringsrisker fångas inom ramen för teckningsrisker medan de finansiella återfinns inom marknadsrisker och kreditrisker. Företaget har fastslagit solvensbehovet med beaktande av riskprofilen.

Teckningsrisk

AFA Livförsäkrings teckningsrisker utgjordes av en livförsäkringsrisk på 546 miljoner kronor (529) och en sakförsäkringsrisk på 237 miljoner kronor (358).

AFA Livförsäkring Teckningsrisk (mnkr)	2018- 12-31	2017- 12-31
Livförsäkringsrisk		
Dödlighetsrisk	159	165
Kostnadsrisk	5	9
Katastrofrisk	483	462
Diversifiering	-101	-103
Livförsäkringsrisk, totalt	546	529
Sakförsäkringsrisk		
Premie- och reservrisk	237	242
Katastrofrisk	0	210
Diversifiering	0	-94
Sakförsäkringsrisk, totalt	237	358

AFA Livförsäkrings konstruktion med kollektivavtalade försäkringar medför en inbyggd riskreducering. Eftersom de försäkrade kollektiven är stora medför detta en hög rad av riskdiversifiering och därmed en låg risk för moturval. Utöver detta hanteras bara svenska risker och därför kan det betraktas som en riskkoncentration avseende teckningsrisker till den svenska marknaden. Företagets riskkänslighetsanalyser visar på en god motståndskraft.

Marknadsrisk

AFA Livförsäkrings marknadsrisker uppgick vid årets slut till 1 092 miljoner kronor (1 384).

AFA Livförsäkring Marknadsrisk (mnkr)	2018- 12-31	2017- 12-31
Aktierisk	965	1 245
Valutarisk	212	266
Ränterisk	41	38
Spreadrisk	66	58
Koncentrationsrisk	32	40
Diversifiering	-224	-263
Totalt	1 092	1 384

En övergripande princip för hur AFA Livförsäkrings tillgångar ska investeras är att investeringar ska ske på ett akt-samt sätt (aktsamhetsprincipen). Investeringarna görs på sådant sätt att en god riskspridning uppnås vilket innebär att placeringstillgångarna sprids över olika tillgångsslag, marknader, branscher/sektorer och emittenter, i syfte att reducera de finansiella riskerna.

Tack vare en omfattande diversifiering har den totala marknadsrisken reducerats med 17 procent (16).

Kreditrisk

AFA Livförsäkrings exponering mot kreditrisk ökade något under 2018. Företagets spreadrisker uppgick per 2018-12-31 till 66 miljoner kronor (58) och motpartsrisken till 50 miljoner kronor (21).

Kreditriskerna begränsas genom att placeringar i enlighet med placeringsinstruktionerna huvudsakligen sker mot emittenter och i värdepapper med låg kreditrisk enligt välrenommerade kreditvärderingsföretags rating. Kreditriskerna följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating.

Likviditetsrisk

AFA Livförsäkrings exponering mot likviditetsrisk var mycket marginell under 2018.

Marknadslikviditetsrisken hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer. Tillgångar som inte är föremål för handel på en reglerad marknad ska hållas på aktsamma nivåer. Merparten av innehaven i såväl de räntebärande portföljerna som i den no-

terade aktieportföljen ska dessutom bestå av värdepapper som snabbt kan omsättas utan att prissättningen påverkas i större omfattning.

Finansieringslikviditetsrisken hanteras med en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper som säkerställer att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels utflöden till den löpande försäkringsrörelsen.

Operativ risk

AFA Livförsäkring har inte identifierat några materiella risker inom riskområdena operativ risk under 2018.

Den operativa riskhanteringen delas in i tre faser: riskanalys, åtgärdshantering och uppföljning.

Riskerna identifieras, kategoriseras och värderas, därefter bestäms respons, åtgärder planeras och genomförs. Respondering innebär att en ambitionsnivå bestäms för hanteringen av respektive risk. Responserna kan vara att risken ska reduceras, accepteras eller undvikas. Genom analys och uppföljning samordnas och övervakas slutligen riskerna och genomförandet av åtgärderna. Arbetet följs upp och rapporteras.

Övriga materiella risker

AFA Livförsäkrings övriga materiella risker utgörs av strategisk risk och anseenderisk. Företaget har inte identifierat några materiella risker inom dessa riskområden.

Strategisk risk hanteras främst genom fokus på regelförändringar och ändringar i marknadsläget samt tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar inom ramarna och processerna för den operativa riskhanteringen. Anseenderisken hanteras genom en väl fungerande kommunikation med såväl företagens anställda som omvärld och kunder. Verkställande direktören ansvarar, i samråd med företagsledningen för att värdera AFA Livförsäkrings operativa risker ur ett anseendeperspektiv.

Värdering för solvensändamål

Tillgångar

AFA Livförsäkrings tillgångar värderade enligt Solvens II uppgår till 6 387 miljoner kronor, vilket till fullo överensstämmer med värderingen i den finansiella rapporteringen.

Försäkringstekniska avsättningar

Värdet av försäkringstekniska avsättningar bestäms genom en marknadsmässig uppskattning av de framtida kassaflödena som försäkringsavtalen ger upphov till plus en riskmarginal. De totala försäkringstekniska avsättningarna uppvisar hög grad av stabilitet mellan 2017 och 2018. Vid årets slut uppgick de till 1 492 miljoner kronor (1 563).

Andra skulder

Andra skulder utgörs av samtliga skulder i företagens balansräkning som inte innefattas i de försäkringstekniska avsättningarna. Här ingår bland annat skatteskulder och skulder till kreditinstitut. Värderade enligt Solvens II uppgick andra skulder vid årets slut till 579 miljoner kronor, jämfört med 523 miljoner kronor i den finansiella redovisningen. Differensen beror på värderingsskillnader gällande uppskjutna skatteskulder.

Finansiering

Kapitalbas

AFA Livförsäkrings kapitalbas utgörs av skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas värdering enligt Solvens II. Kapitalbasen består av aktiekapital, konsolideringsfond, överskottsmedel samt en avstämningsreserv som i sin tur består av balanserade vinstmedel och obeskattade reserver. Per den 31 december 2018 uppgick den till 4,5 miljarder kronor (4,5).

AFA Livförsäkrings kapitalbasposter omfattas inte av några restriktioner och

bedöms vara tillgängliga, varaktiga och fullt efterställbara enligt regelverkets definitioner. Detta ger innebär att AFA Livförsäkrings kapitalbas består av endast primärkapital tillhörande nivå 1. Detta kapital medräknas för att täcka SCR och MCR. Samtliga poster upptas till verkligt värde.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

För att betraktas som solvent behöver kapitalbasen överstiga solvenskapitalkravet (SCR). Detta uppgick per den 31 december 2018 till 1,4 kronor (1,6). Kapitalbasen täcker med god marginal kapitalkraven vid utgången av 2018.

AFA Livförsäkring Kapitalbas och kapitalkrav (mdkr)	2018- 12-31	2017- 12-31
Kapitalbas	4,5	4,5
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Operationell risk	0,0	0,0
Sakförsäkring	0,2	0,2
Hälsöförsäkring	-	-
Livförsäkring	0,4	0,4
Marknadsrisk + Motpartsrisk	0,9	1,1
Riskabsorberande effekt	-0,1	-0,1
Summa SCR	1,4	1,6
Minimikapitalkrav (MCR)	0,3	0,4

A Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

A.1.1 Inledning

Denna solvens- och verksamhetsrapport avser AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring).

A.1.2 Kontaktuppgifter

Tillsynsmyndighet:

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
08-408 985 03
karolina.nyman@fi.se

Externa revisorer:

Henrik Nilsson, Deloitte AB
0733-97 11 02

Elisabeth Werneman, Deloitte AB
0733-97 24 86

Rehngatan 11
113 79 Stockholm

A.1.3 Om AFA Livförsäkring

AFA Livförsäkring är ett svenskt privat försäkringsaktiebolag.

AFA Livförsäkring utgör tillsammans med AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) och AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) samt ett antal anknutna företag enligt förteckningen i bilaga 1 AFA Försäkringsgruppen. Företagen i gruppen är knutna till varandra genom en i huvudsak gemensam ledning. AFA Försäkringsgruppen utgör en enkel gruppstruktur. När de tre försäkringsföretagen (AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring) åsyftas i denna rapport används samlingsnamnet AFA Försäkring.

AFA Livförsäkring tillhandahåller, på uppdrag av ägarna, kollektivavtalade försäkringar för den svenska arbetsmarknaden som ger ersättning vid arbetsbrist

och dödsfall. AFA Livförsäkring är försäkringsgivare för avgångsbidragförsäkring (AGB) samt tjänstegrupplivförsäkring (TGL) och familjeskydd (FSK). I uppdraget ingår att försäkra, förvalta kapital, hantera försäkringsärenden samt förebygga ohälsa genom stöd till forskning och utveckling.

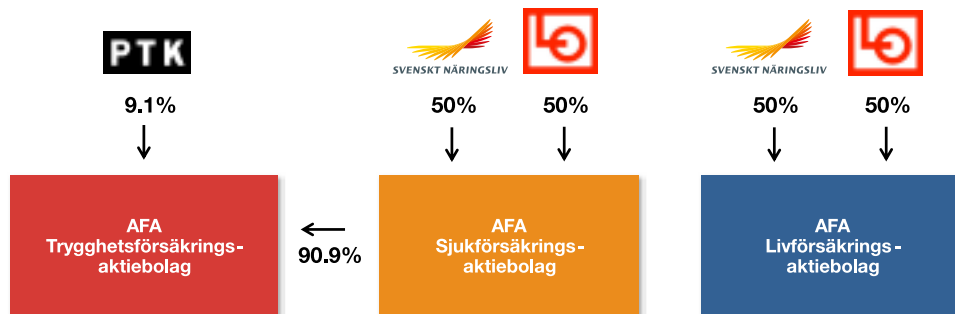
AFA Livförsäkring har tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse avseende risker hänförliga till försäkringsklass 16, annan förmögenhetsskada samt direkt livförsäkringsrörelse avseende risker hänförliga till försäkringsklasserna 1 a) och b), det vill säga livförsäkring och tilläggsförsäkring.

AFA Livförsäkring bedriver försäkringsverksamhet i hela Sverige, och endast i Sverige. Företaget har sitt huvudkontor i Stockholm. Adressen är AFA Livförsäkring, 106 27 Stockholm.

A.1.4 Ägare

AFA Livförsäkring ägs till lika delar av Svenskt Näringsliv (org.nr. 802000-1858) och Landsorganisationen i Sverige (LO) (org.nr. 802001-9769). Svenskt Näringsliv företräder drygt 60 000 små, medelstora och stora företag med totalt cirka 1,8 miljoner anställda. Dessa är organiserade i 50 bransch- och arbetsgivarförbund. Förbunden utgör föreningen Svenskt Näringslivs medlemmar. LO är en sammanslutning av fackliga arbetstagarorganisationer i Sverige. LO samlar 14 medlemsförbund som i sin tur organiserar cirka 1,5 miljoner privat och offentligt anställda arbetare.

Ägarna har huvudkontor i Stockholm. Vinstutdelning till ägarna får enligt bolagsordningen inte ske.

A.1.5 AFA Livförsäkrings verksamhet

AFA Livförsäkring är en del av den svenska modellen. Parterna på den svenska arbetsmarknaden har valt att administrera de kollektivavtalade försäkringarna inom AFA Försäkring, en lösning som går tillbaka till 1960-talet.

De kollektivavtalade försäkringarnas syfte är att tillgodose människors behov av ekonomisk trygghet i arbetslivet till en låg kostnad. AFA Livförsäkring tillhandahåller, på uppdrag av ägarna, kollektivavtalade försäkringar för den svenska arbetsmarknaden som ger ersättning vid arbetsbrist och dödsfall. AFA Livförsäkring är försäkringsgivare för avgångsbidragsförsäkring (AGB) samt tjänstegrupp-livförsäkring (TGL) och familjeskydd (FSK). Verksamheten är uppdelad på en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. I skadeförsäkringsrörelsen ingår avgångsbidragsförsäkringen och i livförsäkringsrörelsen ingår familjeskydds-försäkringen samt tjänstegrupplivförsäkringen. I uppdraget ingår att försäkra, förvalta kapital, hantera försäkringsärenden samt förebygga ohälsa genom stöd till forskning och kunskapsförmedling.

Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

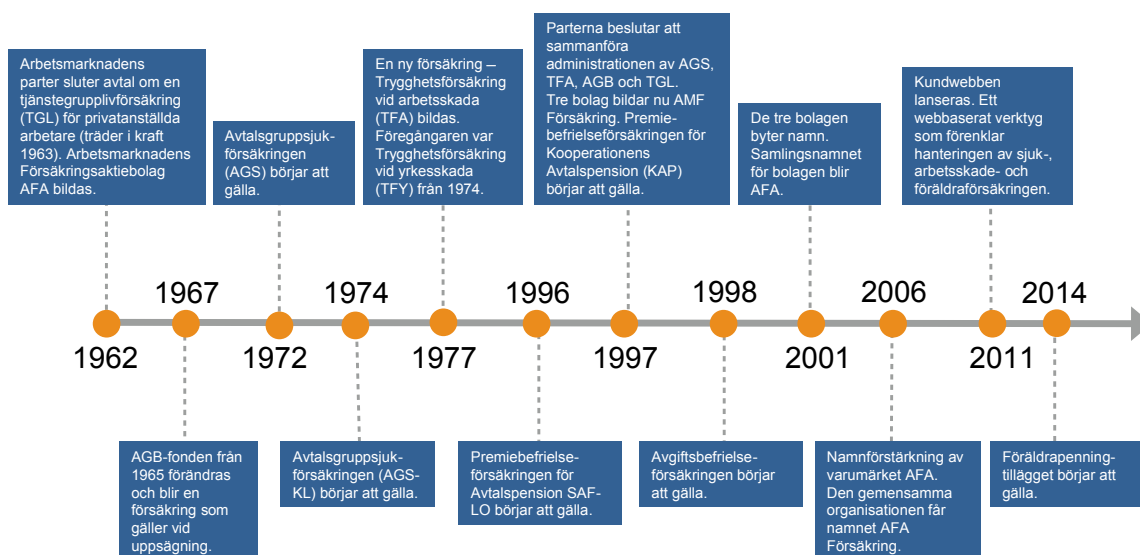
AFA Försäkrings verksamhetsområden:

Försäkra: Administrera kollektivavtalade försäkringsskydd inom arbetslivet.

Förvalta: Förvaltning av kunskap och kapital från försäkringsverksamheten.

Förebygga: Förebyggande åtgärder och stöd till forskning för ökad hälsa i arbetslivet.

Milstolpar i AFA Försäkrings historia

A.1.6 Betydande affärshändelser under 2018

Inga betydande affärshändelser inträffat för AFA Livförsäkring under året.

A.2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultatet är det sammanlagda ekonomiska resultatet för försäkringsverksamheten. Det innefattar de premier som betalas av försäkringstagarna, de ersättningar som betalas ut till de försäkrade, kostnader för administration och anslag för forskning.

Försäkringsresultatet för AFA Livförsäkring uppgick till 88 miljoner kronor (-330). Resultatförändringen beror främst på förändringar i skadefrekvenser i AGB försäkringen samt en högre premie i TGL försäkringen.

AFA Livförsäkring Försäkringsrörelsens tekniska resultat (mnkr)	2018	2017
Premieintäkter	794	557
Kapitalavk. överförd från finansrörelsen	-1	-1
Försäkringsersättningar (inkl försäkringsersättningar)	-631	-818
Driftkostnader	-60	-55
Övriga tekniska kostnader	-14	-14
Summa	88	-330

Nedan presenteras resultatet per försäkring för de poster där detta är relevant.

A.2.1 Premieintäkter

Premieintäkterna ökad till 546 miljoner kronor (526) i skadeförsäkringsrörelsen och ökade till 248 miljoner kronor (32) i livförsäkringsrörelsen på grund av att ingen premie för TGL-försäkringen togs in under 2017. Premiesatsen för AGB-försäkringen har under året varit oförändrad och har uppgått till 0,1455 procent av lönesumman. Premiesatsen för TGL-försäkringen uppgick under året till 0,10 procent av lönesumman (0,00).

AFA Livförsäkring Premieintäkter (mnkr)	2018	2017
AGB	546	526
TGL	219	1
FSK	29	31
Summa	794	557

A.2.2 Försäkringsersättningar

Skadeförsäkringsrörelsen

Försäkringsersättningar i skadeförsäkringsrörelsen består av ersättningar för friställningar under verksamhetsåret i samband med omstruktureringar inom näringslivet. Årets försäkringsersättningar uppgick till 279 miljoner kronor (377).

Livförsäkringsrörelsen

Försäkringsersättningar för TGL består av ersättningar i samband med dödsfall under året. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 336 miljoner kronor (359).

Försäkringsersättningar för familjeskyddsförsäkringen består av ersättningar till efterlevande för under året avlidna personer. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 32 miljoner kronor (32).

Förändring i livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen i TGL minskade med 16 miljoner kronor (ökade med 37 miljoner). Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen var oförändrad (ökade med 13).

AFA Livförsäkring Försäkringsersättningar inkl livförsäkringsavsättning (mnkr)	2018	2017
AGB	279	377
TGL	319	396
FSK	32	45
Summa	631	818

A.2.3 Driftkostnader

AFA Livförsäkrings driftkostnader uppgick till 60 miljoner kronor (55). Här ingår även kostnader för företagets förebyggande verksamhet.

AFA Livförsäkring Driftkostnader (mnkr)	2018	2017
AGB	24	23
TGL	34	30
FSK	2	2
Totalt	60	55

A.2.4 Övriga tekniska kostnader

Övriga tekniska kostnader utgörs av anslag för forskning. Dessa uppgick till 14 miljoner kronor (14).

AFA Livförsäkring ,Övriga tekniska kostnader (mnkr)	2018	2017
TGL	14	14
Totalt	14	14

A.3 Investeringsresultat

Investeringsresultatet för AFA Livförsäkrings uppgick till -145 miljoner kronor (385).

AFA Livförsäkring	2018	2017
Aktier och andelar		
Utdelningar	88	79
Realiserade vinster/förluster, netto	192	207
Orealiserade vinster/förluster, netto	-421	121
Summa Aktier och andelar	-141	407
Räntebärande värdepapper		
Ränteutgifter/-kostnader, netto	2	8
Realiserade vinster/förluster, netto	8	23
Orealiserade vinster/förluster, netto	-19	-21
Summa räntebärande	-9	10
Valutakursresultat, netto	-8	-63
Derivat		
Orealiserade vinster/förluster, netto	26	43
Summa Derivat	26	43
Övrigt, netto	-13	-12
Totalt investeringsresultat	-145	385

Särskild uppgift om vinster eller förluster som direkt påverkar eget kapital

Inte tillämbart.

Särskild uppgift om värdepappersisering

Inte tillämbart.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

A.4.1 Leasingavtal

AFA Livförsäkring har inte tecknat några leasingavtal.

Utöver de tekniska och icke-tekniska resultatposterna som presenterats i kapitel A har AFA Livförsäkring inga övriga materiella inkomster och utgifter.

A.5 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen ytterligare information att delge som är av materiell betydelse för bedömning av företagets verksamhet och resultat.

B Företagsstyrningssystem

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

B.1.1 Företagsstyrningssystemets lämplighet

Ett försäkringsföretag ska ha ett företagsstyrningssystem som säkerställer att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Vidare ska systemet ses över regelbundet. Funktionen för internrevision ska utvärdera systemet för internkontroll, utvärdera andra delar av företagsstyrningssystemet samt rapportera resultat och lämna rekommendationer efter utvärderingarna till företagets styrelse. Funktionen för internrevisions utvärdering av AFA Livförsäkrings företagsstyrningssystem, avseende verksamhetsåret 2018, baserar sig på de iakttagelser som gjorts i samband med granskningsinsatser av funktionen för internrevision samt relevanta delområden av övriga centrala funktioner. I flertalet granskningsinsatser har endast mindre avvikelser identifierats. Funktionens bedömning, baserad på det samlade resultatet av utförda granskningar under 2018, är att AFA Livförsäkrings företagsstyrningssystem i huvudsak främjar en sund och ansvarsfull styrning.

B.1.2 Förvaltnings- och ledningsorgan

B.1.2.1 Styrelsen

Styrelsen ansvarar för AFA Livförsäkrings organisation och förvaltningen av företagets angelägenheter och bedömer fort-löpande företagets ekonomiska situation och fattar beslut om det samlade risktagandet.

Arbetet i styrelsen följer en arbetsordning som säkerställer att styrelsen hålls informerad och att alla styrelserelaterade aspekter av företagets verksamhet tas upp till behandling. Styrelsen har beslutat att

anpassa AFA Livförsäkrings styrdokument till Solvens II-regelverkets bestämmelser. Styrelsen har beslutat om riskpolicy, riktlinjer för egen risk- och solvensbedömning (ORSA) samt policy för fastställande av kapitalbas och beräkning av kapitalkrav. Andra centrala dokument som styrelsen fastställt är bland annat försäkringstekniska riktlinjer, placeringsriktlinjer, riktlinjer för operativ riskhantering, riktlinjer för lämplighetsprövning, funktionsriktlinjer för de centrala funktionerna och riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Styrelsen behandlar löpande strategiska frågor avseende företagets premiesättning och risktagande.

AFA Livförsäkring har tillsammans med AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring inrättat fyra gemensamma styrelseutskott: Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet. Utskotten bereder ärenden i frågor avseende områden de genom delegation ansvarar för.

Finansutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Finansutskott bestående av styrelsens ordförande samt fyra ledamöter.

Finansutskottet ansvarar för styrelsens löpande uppföljning av placeringsverksamheten. Finansutskottet ska dessutom bereda ärenden i frågor avseende den strategiska tillgångsportföljen (normalportföljen), placeringsriktlinjer, ägarpolicy samt affärer i illikvida tillgångar som enligt placeringsriktlinjerna ska beslutas av styrelsen.

Finansutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar ej beslut såvida ej protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen. Protokoll förs separat för varje försäkringsföretag.

Försäkringsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Försäkringsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av LO.

Försäkringsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som kan avse försäkringstekniska riktlinjer, värdesäkringsfrågor, premie- och förmögenhetsanalys, bokslut och prognoser, villkorsförändringar samt frågor om kvalitet och effektivitet i skaderegleringen.

Försäkringsutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar endast beslut i de fall protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen.

Samtidiga möten med Finansutskottet och Försäkringsutskottet

Finansutskottet och Försäkringsutskottet bereder på samtidiga utskottsmöten frågor till styrelsen som bland annat avser premie- och förmögenhetsanalys, ORSA, och premiesättningen samt årsvisa rapportereringen av QRT, RSR och SFCR.

Revisionsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av LO.

Revisionsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som kan avse finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, övergripande riskhantering, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt, revisorer samt behandling av personuppgifter.

Revisionsutskottet ska bevaka att lagen om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision följs. Utskottet har ett särskilt ansvar för:

- att – som ett led i beredningen av styrelseärenden – övervaka och kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen,

- att med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen,
- att hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen,
- att granska och övervaka revisorernas opartiskhet och självständighet,
- att hålla sig informerat om resultatet av Revisorsnämndens kvalitetskontroll av bolagets revisorer, samt
- att EU:s revisorsförordning följs.
- Revisionsutskottet får besluta om köp av icke-revisionstjänster från AFA Försäkrings revisorer enligt artikel 5.4 i EU:s revisorsförordning (Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 537/2014).

Revisionsutskottet ska bevaka att samma revisor inte anlitas under en längre tidsperiod än vad som är tillåtet enligt 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen (jfr. 11 kap. 13 a § försäkringsrörelselagen). Vidare ska utskottet bevaka att en revisor inte entledigas i förtid utan saklig grund i strid med 9 kap. 22 § första stycket 2 aktiebolagslagen.

Ersättningsutskottet

Styrelsen ska vid det första ordinarie sammanträdet efter bolagsstämman utse ett för AFA Försäkring gemensamt Ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande samt en ledamot som utses av Svenskt Näringsliv och en ledamot som utses av LO. Styrelsens, Ersättningsutskottets och verkställande direktörens ansvar och uppgifter i frågor som rör ersättning till anställda inom AFA Försäkring regleras i den ersättningspolicy som beslutas av styrelsen. Styrelsens, Ersättningsutskottets och verkställande direktörens ansvar och uppgifter i frågor som rör lämplighetsprövning av befattningshavare regleras i de riktlinjer för lämplighetsprövning som beslutas av styrelsen. Ersättningsutskottet ska godkänna, eller till styrelsen hänskjuta, frågor som rör verkställande direktörens väsentliga upp-

drag utanför AFA Försäkring. Intressekonflikter i frågor som inte kan hanteras enligt de åtgärder som anges i riktlinjer för hantering av intressekonflikter kan hänskjutas till Ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet ska därutöver fungera som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

B.1.2.2 Verkställande direktören och övriga i företagsledningen

Styrelsen i AFA Livförsäkring utser verkställande direktör och vice verkställande direktör. Den verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av företaget i enlighet med styrelsens instruktioner. Det innebär bland annat ansvar för ekonomisk rapportering och framtagande av informations- och beslutsunderlag till styrelsen. Verkställande direktören fastställer målen för den operativa verksamheten, fördelar resurser och följer upp verksamhetens resultat. Den verkställande direktören ansvarar för den dagliga verksamheten.

Företagsledningen består av cheferna för enheterna Skadereglering, Partsrelationer och försäkringsvillkor, Förebygga, Ekonomi, IS/IT, Kapitalförvaltning, Kommunikation, HR och Aktuarie. Enhetschefer utses av verkställande direktören och ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt samt med hög kvalitet. Detta innefattar ansvar för ekonomi, information och de risker som uppstår inom den egna enheten. Verkställande direktören leder företagsledningens möten och beslutar om styrande dokument och övergripande strategier. Företagsledningen sammanträder vanligtvis var fjortonde dag.

Ett ALM-råd (en arbetsgrupp under företagsledningen för frågor som rör hantering av balansräkningsrisker, så kallad Asset Liability Management) utses av den verkställande direktören med representanter huvudsakligen från företagsledningen. ALM-rådet ska bistå den verkställande direktören i styrningen av företagets finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Vid en eventu-

ell kris eller hot om kris har verkställande direktören en särskild krisledningsgrupp som hanterar operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

B.1.2.3 Centrala funktioner

AFA Livförsäkrings styrelse har beslutat riktlinjer för de centrala funktionerna, det vill säga funktionen för internrevision (i det följande internrevisionen), funktionen för riskhantering (i det följande riskfunktionen), funktionen för regelefterlevnad och aktuariefunktionen, i enlighet med Solvens II-regelverket. Enligt riktlinjerna ska styrelsen besluta om vem som ska vara innehavare och ansvarig för respektive funktion. Styrelsen beslutar om ansvarig för internrevisionen och den verkställande direktören beslutar om ansvarig för riskfunktionen, ansvarig för funktionen för regelefterlevnad och ansvarig för aktuariefunktionen. De centrala funktionernas uppgifter anges i huvudsak i försäkringsrörelselagen samt i EU-förordningen.

Riskfunktionens uppgift är att tydliggöra AFA Livförsäkrings riskexponering genom att följa upp, sammanställa och rapportera samtliga väsentliga risker till styrelsen och den verkställande direktören. Funktionen arbetar kontinuerligt för en god riskkultur inom företaget och den ansvarige för funktionen är ledamot i ALM-rådet.

Funktionen för regelefterlevnad utgör ett stöd för att verksamheten bedrivs i enlighet med tillämpliga regler för den tillståndspliktiga verksamheten. Vidare bistår funktionen styrelsen och den verkställande direktören i regelefterlevnadsfrågor. Funktionen för regelefterlevnad har en självständig ställning för att kunna utföra sina uppgifter på ett objektivt och oberoende sätt.

Aktuariefunktionen ska samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna inklusive metoder och data. Aktuariefunktionen ska vidare säkerställa att de premier som intjänas är tillräckliga för att täcka framtida kostnader.

Internrevisionsfunktionen är en oberoende, objektiv säkringsfunktion med uppgift att tillföra värde och förbättra verksamheten i organisationen. Funktionen ska hjälpa organisationen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Internrevisionsfunktionen ska även utvärdera systemet för internkontroll, utvärdera andra delar av företagsstyrningssystemet, rapportera resultat och lämna rekommendationer till styrelsen. Internrevisionsfunktionen ska även ge råd avseende intern styrning och kontroll utifrån bedömd nytta för verksamheten och under förutsättning att det inte uppkommer någon intressekonflikt som påverkar funktionens oberoende.

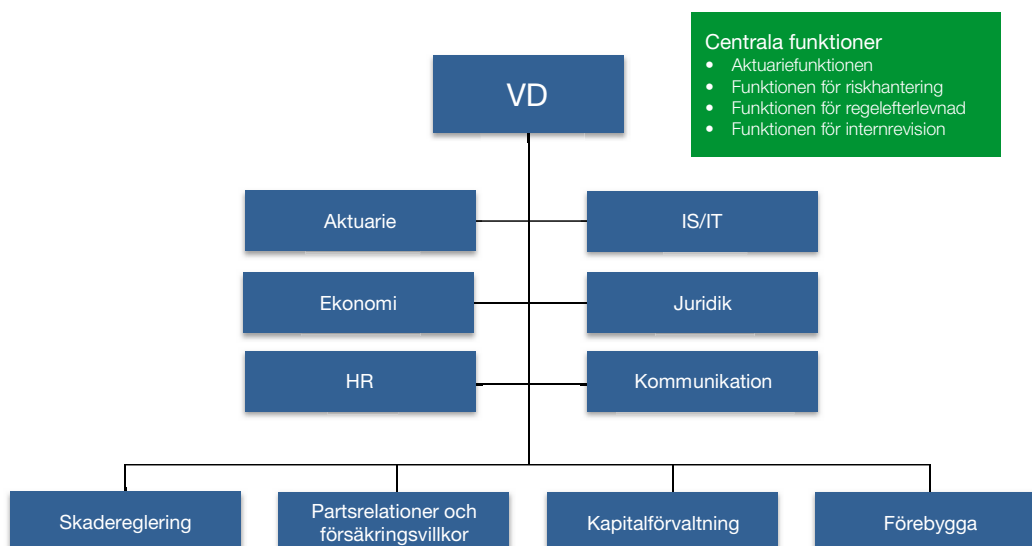
Förutsättningar

Avgörande för att ovanstående centrala funktioner ska kunna fungera som avsetts

är att de har nödvändiga resurser och befogenheter. Dessa regleras i de antagna funktionsriktlinjerna, som slår fast att:

- Funktionen ska tillförsäkras tillräckliga resurser för att kunna utföra sina arbetsuppgifter enligt dessa riktlinjer samt tillämpliga regler.
- Funktionen ska ges åtkomst till material, personal och egendom som är relevanta för utförande av de arbetsuppgifter som åligger funktionen. Begränsning avseende denna rätt ska rapporteras till styrelsen och verkställande direktören.
- Anställda har en skyldighet att informera den centrala funktionen om eventuella omständigheter som är relevanta för de uppgifter som åligger funktionen.

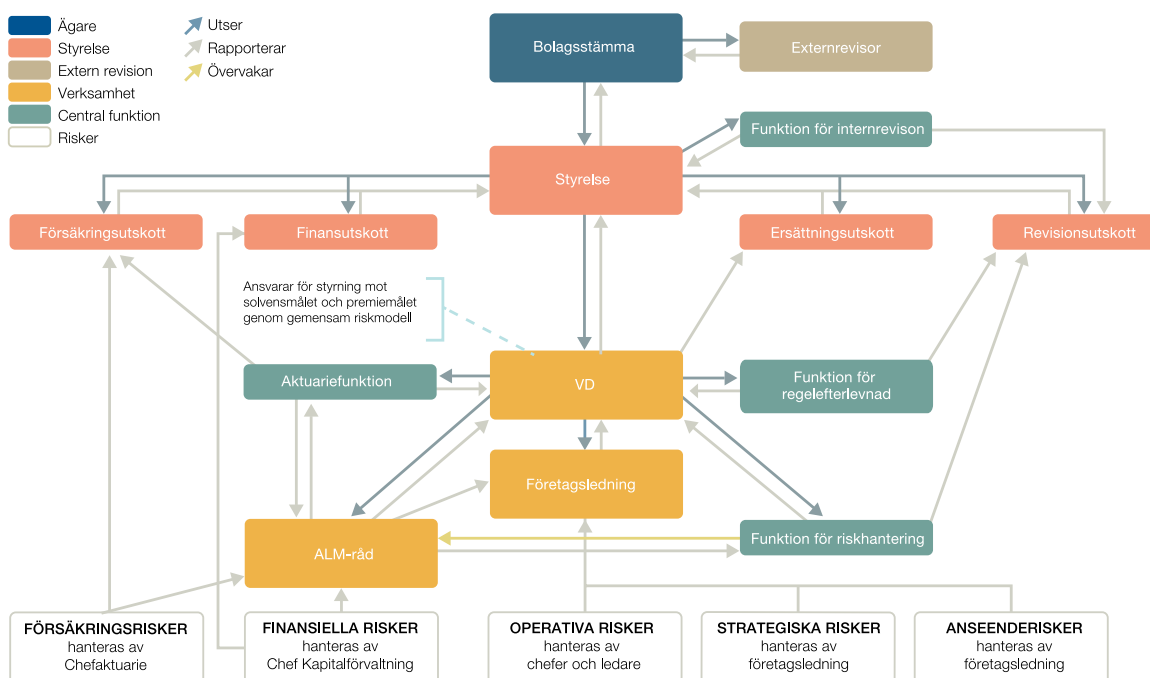
AFA Livförsäkrings linjeorganisation med de centrala funktionerna

B.1.3 Organisationsstruktur och rapporteringsrutiner

Nedanstående organisationsschema illustrerar AFA Livförsäkrings organisationsstruktur avseende ägare, styrelse,

verksamhetsorgan, befattningshavare och centrala funktioner. Rapporteringsvägar illustreras och beskrivs övergripande, för en mer ingående beskrivning över företagets riskrapportering hänvisas till kapitel B.3 om riskrapportering.

De av styrelsen inrättade utskotten bereder frågor inom sina respektive områden, inför styrelsens beslut.

Verkställande direktören rapporterar löpande till styrelsen i frågor hänförliga till förvaltningen, särskilt avseende verksamhetens utveckling, ekonomiska ställning, personalutveckling, större investeringar, aktuell riskexponering och de förhållanden som väsentligt påverkar verksamheten.

Företagets verkställande direktör är ordförande i ALM-rådet. Härutöver åligger det den verkställande direktören att rapportera i ersättningsrelaterade frågor om väsentliga brister i redovisningssystemen eller förmögenhetsbrott skulle avslöjas utan dröjsmål rapportera detta till styrelsen och revisorerna.

Ansvarig för riskfunktionen rapporterar till den verkställande direktören och till styrelsen i samband med förändringar av riskhanteringssystemet eller vid behov.

Ansvarig för funktionen för regelefterlevnad rapporterar regelbundet till styrelsen och den verkställande direktören.

Ansvarig för funktionen för internrevision utses av företagets styrelse och rapporterar års- och delårsrapport till styrelsen. Samtliga granskningar enligt revisionsplanen rapporteras löpande, såväl till den verkställande direktören som till ansvariga för den verksamhet som granskats. Vidare rapporterar internrevisionen kvartalsvis resultatet av samtliga granskningar till Revisionsutskottet.

Utöver den rapportering som beskrivits ovan rapporterar samtliga centrala funktioner omedelbart till den verkställande direktören, och i förekommande fall till styrelseordföranden, om behov skulle föreligga.

Verksamhetsområdet kapitalförvaltning ansvarar för hantering och kontroll av AFA Livförsäkrings finansiella risker i enlighet med fastställda placeringsriktlinjer, rapporterar till styrelsens Finansutskott och företagsledningens ALM-råd.

Försäkringsriskerna hanteras och rapporteras av chefaktuarien i egenskap av ansvarig för aktuariefunktionen. Chefaktuarien rapporterar försäkringsrisker till företagsledningens ALM-råd. Försäkringsriskerna rapporteras även till Försäkringsutskottet.

B.1.3.1 Materiella förändringar i företagsstyrningssystemet

Företagsstyrningssystemet är i allt väsentligt oförändrat jämfört med föregående år.

B.1.4 Ersättningsfrågor

B.1.4.1 Principer för ersättningar

Årsstämman beslutar om ersättningar till styrelsernas ordförande, övriga styrelseledamöter och styrelsesuppleanter. Rörlig ersättning utgår inte.

Styrelsen beslutar årligen en ersättningspolicy för ersättning till anställda inom AFA Försäkring. Utgångspunkten är att ersättningsmodellen ska främja en effektiv riskhantering och AFA Försäkrings långsiktiga intressen. Ersättning utgår i form av fast månadslön, övriga förmåner och pension. Lönesättningen är individuell. Löner och förmåner ska vara marknadsanpassade. Pension utgår i huvudsak enligt kollektivavtal.

Rörlig ersättning kan endast utgå till vissa anställda inom kapitalförvaltningen och kan som mest uppgå till sex månadslöner per år.

B.1.4.2 Rörliga ersättningar

Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och AFA Försäkrings resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Rörlig ersättning kan endast utgå om AFA Försäkring visat en positiv absolut avkastning och till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av den rörliga ersättningen betalas ut först efter tre år. Den uppskjutna ersättningen kan bortfalla eller sättas ned om det i efterhand skulle visa sig att den anställde, gruppen, avdelningen eller AFA Försäkring inte uppfyllt resultatkriterierna.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Det kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

Ersättning utgår i kontanta medel.

B.1.4.3 Tilläggs pensioner eller förtidspensioner

Styrelsernas ordförande, övriga styrelseledamöter och styrelsesuppleanter erhåller inte pension.

Pensionsåldern för verkställande direktören och vice verkställande direktören är 65 år. Pensionen är en premiebestämd pension och den årliga kostnaden uppgår till 30 procent av lönen plus förmånsvärde av tjänstebil.

Pensionsåldern för ansvariga för centrala funktioner är 65 år. Pension utgår enligt kollektivavtal.

B.1.5 Upplysningar om väsentliga relationer med närstående

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt AMF Pensionsförsäkring AB (AMF)

och Fora AB (Fora). AFA Sjukförsäkring och AMF äger gemensamt fastigheten Svalan 9 där bolagen har sina huvudkontor och bedriver gemensamt ett begränsat antal administrativa tjänster relaterade till kontorsfastigheten. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering av premier och inkasso gentemot försäkringstagarna.

AFA Livförsäkring köper informations- och utbildningstjänster avseende företagets försäkringar av Svenskt Näringsliv och LO.

Närstående

Under året har AFA Livförsäkring betalat 96 miljoner kronor (87) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring. Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har uppgått till totalt 19 miljoner kronor (18).

AFA Livförsäkring Närstående (mnkr)	Transaktion	2018	2017
Andra närstående			
	Intäkter	9	8
	Kostnader	134	123
	Fordringar	-	-
	Skulder	14	14

B.2 Lämplighetskrav

Styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktören, vice verkställande direktören och innehavarna av de centrala funktionerna ska vara lämpliga för sina respektive uppgifter. Lämplighetskraven innebär att befattningshavarna dels ska ha de insikter, erfarenheter och kvalifikationer som krävs för att delta i styrningen av företagen, dels ett anseende och en integritet som motsvarar högt ställda krav. Lämplighetskraven för en viss befattning (t.ex. krav på viss utbildning, arbetslivserfarenhet eller kunskap) anges i riktlinjer för lämplighetsprövning som beslutats av styrelserna eller i en kravprofil som fastställts av den som är

ansvarig för lämplighetsprövningen av befattningshavaren.

Ansvar för lämplighetsprövning av styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktören, vice verkställande direktören och den ansvariga för funktionen för internrevision ligger på Ersättningsutskottet. Utskottet prövar även om respektive styrelse som helhet har tillräcklig kompetens avseende:

- försäkrings- och finansmarknaden,
- affärsstrategi och affärsmodeller,
- företagsstyrning,
- finansiell och aktuariell analys,
- regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten och
- kollektivavtal och andra partsöverenskommelser.

Ansvar för lämplighetsprövning av de ansvariga för funktionen för riskhantering, funktionen för regelefterlevnad och aktuariefunktionen ligger på den verkställande direktören medan lämplighetsprövning av den som innehar en central funktion utan att vara ansvarig för funktionen, ankommer på den ansvariga för funktionen.

En lämplighetsprövning ska ske inför rekrytering samt när det kommer fram uppgifter som gör att en tidigare lämplighetsprövning bör förnyas. En lämplighetsprövning ska dessutom ses över årligen och vid behov kompletteras. Vid en lämplighetsprövning avseende en nyutträd enskild styrelseledamot ska även styrelsens samlade kompetens prövas.

En lämplighetsprövning utgår från de uppgifter som lämnats av befattningshavaren själv. En befattningshavare är skyldig att anmäla om det inträffar något av relevans för frågan om lämplighetskraven ska anses uppfyllda. Befattningshavarna påminns årligen om anmälningsplikten.

Den som är ansvarig för att göra lämplighetsprövningen avseende en befattningshavare ska se till att prövningen och underlaget för prövningen dokumenteras

i lämplig omfattning. Detsamma gäller vid en prövning av styrelsernas samlade kompetens. En prövning som resulterar i att kraven anses uppfyllda ska motiveras.

B.3 Riskhanterings-system inklusive egen risk- och solvensbedömning

B.3.1 Riskhanteringsstrategi, mål, processer och rapportering

B.3.1.1 Riskhanteringsstrategi

Styrelsen i AFA Livförsäkring har upprättat och antagit en Solvens II-anpassad riskpolicy. Riskpolicyn anger mål, principer och strategier för hur målen ska

uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Riskhanteringssystemet är en central del av företagsstyrningssystemet och de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med. Riskhanteringssystemet är inte endast utformat i syfte att efterleva gällande regelverk, utan även för att tillmötesgå interna behov och att följa god marknadspraxis. Riskhanteringssystemet haterar såväl de risker som täcks av solvenskapitalkravet (SCR) som andra väsentliga risker som verksamheten ger upphov till.

De riskkategorier som beaktas i riskhanteringssystemet är försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Försäkringsrisker utgörs av premierisk och reservrisk. Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänade premier ska täcka. Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens, men också att

själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå. Riskerna kan även uppstå om brister finns vid tecknande av sjukförsäkring.

Finansiella risker utgörs av marknadsrisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras, dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, nominell ränta och valuta, dels

till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prISRISKEr. Med kreditrisk avses risken att emittenten eller motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företagen. Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument endast kan avyttras till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att oplanerade försäljningar måste göras.

Operativa risker är framför allt hänförliga till externa faktorer, såsom påverkan av lagar och regler. När det gäller interna faktorer utgör hanteringen av informationssäkerhet den främsta exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker hänförs också till operativa risker. AFA Livförsäkrings operativa risker kategoriseras i dels orsaksområden, vilka avser den underliggande och främst bidragande orsaken, dels händelsetyper, vilka baseras på Finansinspektionens rekommendationer.

Med strategiska risker avses de risker som AFA Livförsäkring exponeras mot i form av samhälleliga förändringar, regelverksförändringar och utveckling inom försäkringsbranschen samt i hanteringen av AFA Försäkringsgruppens strategiska kapital i form av skadedatabasen.

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företagen haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

AFA Livförsäkring gör bedömningen att samtliga materiella risker som företaget är exponerat mot inkluderas i ovanstående riskkategorier.

Styrande dokument

Riskhanteringssystemet i AFA Livförsäkring definieras och styrs utifrån ett antal styrande dokument. Dessa fastställs av AFA Livförsäkrings styrelse eller verkställande direktör och utvärderas minst en gång om året. I styrdokumentet definieras mål och syften, principer och regler för respektive område samt hur ansvaret för beslut fördelas. Här beskrivs också hur olika risker ska begränsas och kontrolleras samt hur resultatuppföljning och rapportering ska ske.

B.3.1.2 Riskhanteringsens mål

AFA Livförsäkrings riskstrategi bygger på de av styrelsen uppsatta målen för verksamheten. Särskild fokus lägger företaget på målet Stabil finansiell ställning.

Målet Stabil finansiell ställning innebär att AFA Livförsäkring:

- säkerställer att alltid vara solvent
- håller en stabil premie över tid
- skapar en hög avkastningsfinansiering, samt

strävar efter skatteeffektivitet. AFA Livförsäkringsbolag är ett livförsäkringsbolag med så kallad blandad rörelse. Företaget består av en skadeförsäkringsgren (AGB) och en livförsäkringsgren (TGL och FSK). Till följd av att försäkringarna är föremål för olika beskattningsregler har de också olika mål för riskhanteringen. Det grundläggande målet att klara solvenskraven är dock gemensamt.

AGB-försäkringens ersättningsnivåer bestäms årligen av styrelsen utifrån försäkringens ekonomiska förutsättningar. Skadekostnaderna i AGB-försäkringen beror av läget på arbetsmarknaden och kan därför variera kraftigt mellan olika år. Målet för riskhanteringen av AGB-försäkringen är att utan att justera ersättningsnivåerna klara utbetalningarna även vid en kris liknande den som inträffade i början på 1990-talet. Strategin är att maximera den långsiktiga avkastningen

givet att företaget alltid ska kunna klara utbetalningarna.

Målet för riskhanteringen av TGL är att uppnå en kombination av premieintäkter och totalavkastning som är effektiv ur ett skattehänseende, samtidigt som konsolideringen i försäkringen inte ska urholkas långsiktigt med förhöjd insolvensrisk som resultat. Fonderingsmålet fokuserar därför på att uppnå en stabil fondering över tiden på en nivå som minst motsvarar de kapitalkrav som beräknats för försäkringen.

FSK-försäkringens mål för riskhanteringen är hålla en stabil fondering över tiden på en nivå som minst motsvarar de kapitalkrav som beräknats för försäkringen.

Andelarna riskfyllda tillgångar har under lång tid varit stabil i företaget och utgångspunkten i den finansiella styrningen är därför att bibehålla dessa nivåer också som strategiska mål i riskpolicyn. Detta innebär samtidigt att konsolideringen över tid måste vara på en viss målnivå för att kunna uppfylla ovanstående mål.

Ett mål på en viss konsolidering i företaget är inte tillräckligt för att fastställa önskad risknivå mot insolvensrisken, detta måste också vara kopplat till en risknivå på SCR och minimikapitalkraven (MCR). I den finansiella styrningen sammanfattas det strategiska fonderingskvotsmålet och risken att understiga SCR i ett solvenskvotsmått, där solvenskvoten utgör tillgångar minus skulder dividerat med SCR. Måttet är enkelt att beräkna, lätt att följa upp och mäter på ett uttömmande sätt den aktuella insolvensrisken. Det är dock viktigt att i den mer långsiktiga styrningen fortsätta att följa fonderingskvoten då den är strategiskt viktig för avkastningsfinansieringen av skadekostnaden och därtill möjligheterna till att inneha riskfyllda tillgångar.

Önskad risknivåer och risktoleranser

AFA Livförsäkring har formulerat önskad risknivåer som företaget i sin riskstyrning ska uppnå eller upprätthålla i syfte att uppnå målet Stabil finansiell ställning. De

variationer från den önskade risknivån som verksamheten kan acceptera definieras som risktolerans.

AFA Livförsäkring har fastställt risknivå och risktolerans dels på aggregerad nivå (total önskad risknivå och risktolerans) och dels på riskområdesnivå (det vill säga inom försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker). Givet en normalportfölj med 45 procent riskfyllda tillgångar (aktier) och konsolidering enligt nedanstående mål och limiter, skall den önskade risknivån på SCR-risken för hela AFA Livförsäkring vara noll på ett års sikt.

MCR-risken för hela AFA Livförsäkring sätts endast genom en långsiktig risktolerans som innebär att den ackumulerade MCR-risken på fem års sikt inte skall överstiga 5 procent. AGB-försäkringen har för att klara ett krisscenario enligt ovan en önskad risknivå, uttryckt som ett mål på tillgångsmassan i skadeförsäkringsrörelsen, om 3,0 miljarder kronor och en risktolerans nedåt, för att inte behöva ändra ersättningsnivåerna i samband med ett sådant krisscenario, om 1,2 miljarder kronor.

TGL-försäkringen och FSK-försäkringen skall över tid finansiera sig, men försäkringarna inom AFA Livförsäkring kan dela risk. Resultatet är att TGL-försäkring och FSK-försäkringen endast behöver ha en önskad risknivå som motsvarar SCR-kraven. Detta innebär en önskad risknivå på fonderingskvoten för livförsäkringsgrenen inom AFA livförsäkring på 1,55. Risktoleranserna för fonderingskvoten sätts på samma nivåer som AFA Sjukförsäkring då underliggande sjukrisker inom försäkringsriskerna och de finansiella riskerna båda är liknande de som återfinns i livförsäkringsgrenen inom AFA Livförsäkring. Detta ger en övre risktolerans på fonderingskvoten om 1,7 och en undre tolerans om 1,4.

B.3.1.3 Riskhanteringsprocesser

AFA Livförsäkrings riskhanteringsprocess består av tre steg: riskstyrning, löpande riskhantering och riskrapportering.

1. Riskstyrning

Riskstyrningen på aggregerad nivå sker inom ramen för AFA Livförsäkrings finansiella styrmodell.

Den så kallade långsiktiga premie- och förmögenhetsanalysen (PF-analysen) och ORSA har till uppgift att visa den förväntade utvecklingen på medellång sikt i syfte att analysera hur bolaget klarar att möta kapitalkraven (SCR och MCR) över tid. Analysen ger bolagets styrelse och företagsledning indikationer som gör det möjligt att i rätt tid aktivera olika typer av kapitalplaneringsåtgärder (se bild ovan). Dessa åtgärder syftar till att förändra riskbilden och därmed kapitalkraven (till exempel omallokering till mindre riskfyllda tillgångar), eller konsolideringsgraden i bolaget (till exempel genom att höja premierna). En simulering används för att kunna analysera risken för att bolaget inte kommer att kunna möta SCR eller MCR. Utfallet av simuleringarna jämförs sedan mot uppsatta mål och restriktioner.

Känslighetsanalyser och omvända stresstester

Vid ORSA kompletteras simuleringarna med känslighetsanalyser och så kallade omvända stresstester för försäkringsrisker och finansiella risker. Vid ett omvänt stresstest utgår företaget från det ofördelaktiga utfallet att kapitalbasen precis täcker solvenskapitalkravet SCR och analyserat vilka händelser som kan leda till ett sådant utfall.

Känslighetsanalyserna utförs med avseende på den största risken på tillgångssidan (aktier) och motsvarande på skuldsidan (okända skador). Dessutom tas ränterisken med för att visa matchningsriskens omfattning. Vid varje stresstest beaktas relevanta stressnivåer utifrån försäkringsrisker och finansiella risker antingen utifrån stokastisk simulering eller deterministiska scenarier.

Premiesättning och normalportföljskonstruktion

Premieprocessen och processen för fastställande av normalportföljen bygger

på PF-analysen. Hanteringen av premiesättningen regleras i försäkringstekniska riktlinjer (som styrelsen fastställer) och försäkringstekniskt beslutsunderlag (som Enhetschef Aktuarie fastställer). Resultatet av fastställande av normalportföljen översätts till placeringsriktlinjer (som styrelsen fastställer) och detaljerade placeringsinstruktioner (som verkställande direktören fastställer).

2. Löpande riskhantering

Hanteringen av riskkategorierna sker inom ramen för företagets styrdokument. AFA Livförsäkring använder sig av reduceringstekniker som följer branschpraxis och andra vedertagna riktlinjer. Övervakning av dessa tekniker sker dels löpande inom ramen för internkontrollsystemet, dels genom särskilda granskningsaktiviteter som utförs av de centrala funktionerna. Därutöver ingår viss övervakning av riskreduceringsteknikernas tillämplighet som en del av den externa revisionen.

Försäkringsrisker

För att hantera reservsättningsriskerna i AFA Livförsäkring görs under året regelbundna och noggranna uppföljningar av utfall per försäkring. Trender och avvikelser i utfall och omvärld bevakas och analyseras. Effektivitet och lämplighet i tillämpade beräkningsmetoder övervägs kontinuerligt. Resultatet av uppföljningen, gjorda bedömningar och förslag rapporteras till riskorganisationen som beslutar om eventuella åtgärder.

Eftersom AFA Livförsäkring inte avger återförsäkring återstår som möjliga åtgärder för att hantera en ökande försäkringsrisk att genomföra kapitalstärkande åtgärder, förändra försäkringsvillkoren eller justera det finansiella risktagandet.

Om uppföljningen visar på en systematisk avvikelse mellan erfarenheter och den beräknade bästa skattningen av åtagandena, görs lämpliga anpassningar av de försäkringsmatematiska metoder som används och/eller av tillämpade antaganden.

Finansiella risker

Vid hantering av realränterisken och inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv (matchningsrisk). Matchningsrisken hanteras genom att tillgångar i reala och nominella räntebärande värdepapper investeras med durationer valda så att realränterisken och break-even-inflationsrisken begränsas. Aktiekursrisken hanteras genom diversifiering mellan olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Aktierisken utgörs nästan uteslutande av innehav i noterade företag och noterade fonder. Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen och begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden, medan aktieportföljen valutasäkras till viss del. Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen görs i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating. I handel med OTC-derivat och återköpstransaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhålls.

Aktsamhetsprincipen

En övergripande princip för hur AFA Livförsäkrings tillgångar ska investeras är att investeringar ska ske på ett aktsamt sätt (aktsamhetsprincipen). Detta innebär att företagets placeringstillgångar investeras på ett sätt som beaktar företagets verksamhet och åtaganden samt garanterar portföljens säkerhet, kvalitet och lönsamhet. Investeringarna görs på sådant sätt att en god riskspridning uppnås, vilket innebär att placeringstillgångarna sprids över olika tillgångsslag, marknader, branscher/sektorer och emittenter, i syfte att reducera de finansiella riskerna. Limiter sätts för exponeringar mot enskilda emit-

tenter av värdepapper eller en grupp av närstående emittenter i placeringsportföljen. Derivat får användas för att reducera risker eller för att effektivisera förvaltningen. Investeringar får endast göras i tillgångar vars säkerhet, tillgänglighet och risker företaget tillförlitligt kan mäta och hantera. Inget enskilt direkt eller indirekt engagemang får ha en betydande inverkan på totalavkastningen.

Företaget ska inför varje investering i nya värdepapperstyper, i värdepapper som ej är upptagna för handel på en reglerad marknad, i illikvida tillgångar eller vid transaktioner som bedöms vara av ej rutinmässig karaktär, säkerställa att företaget har lämpliga rutiner för att löpande hantera och mäta innehavets påverkan på portföljens kvalitet, likviditet, säkerhet och riskprofil.

Tillgångsportföljens sammansättning anpassas vidare till företagets försäkringsåtaganden och dess art och duration så att utbetalningar vid var tid kan uppfyllas och företagets matchningsrisk begränsas. Årligen fastställs en långsiktigt optimal tillgångssammansättning, den så kallade normalportföljen.

Kreditrisk

AFA Livförsäkrings kreditrisker består av spreadrisk, som är en del av den totala marknadsrisken, och av motpartsrisiker.

Spreadrisk begränsas genom diversifiering och limiter för enskilda exponeringar mot en enskild emittent av värdepapper eller en grupp av närstående emittenter i placeringsportföljen.

Företaget utvärderar och säkerställer årligen och vid behov att emittentriskerna är i linje med företagets fastställda riskprofil genom en analys av det samlade innehavet, företagets finansiella ställning och förväntade framtida utveckling. Bedömningen sker med hänsyn tagen till rådande förhållanden på de finansiella marknaderna eller givet indikationer på finansiella problem i enskilda bolag eller i grupper av bolag med nära finansiella eller

ägarmässiga förhållanden, som kan innebära förhöjd risk. Analysen dokumenteras.

Företagets motpartsexponering fördelas på flera motparter och på ett sådant sätt som i övrigt bedöms vara lämpligt för att nå tillräcklig riskspridning. Företagets bedömning av vad som anses vara en lämplig motpart baseras på en samlad erfarenhetsbaserad bedömning av motpartens kvalitet inklusive förmåga att omsätta större volymer, pris, god administrativ service samt dess finansiella och organisatoriska stabilitet. Affärer får endast göras med aktörer angivna på en av företaget fastställd förteckning över tillåtna motparter som uppfyller ovanstående krav.

Likviditetsrisk

Allokering av AFA Livförsäkrings tillgångar görs med beaktande av företagets totala likviditetsbehov på kort och lång sikt. Andelen tillgängliga likvida tillgångar samt förväntade kassainflöden och dess förfallostruktur ska över tid matcha de sammanlagda försäkringsåtagandenas förväntade kassainflöden.

AFA Livförsäkrings likviditetsrisker delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument endast kan avyttras till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att oplanerade försäljningar måste göras.

Marknadslikviditetsrisken hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer, vilket innebär att tillgångar som inte är föremål för handel på en reglerad marknad ska hållas på aktsamma nivåer samtidigt som merparten av innehaven i såväl de räntebärande portföljerna som i den noterade aktieportföljen ska bestå av värdepapper som snabbt ska kunna omsättas utan att prissättningen påverkas i större omfattning.

Finansieringslikviditetsrisken hanteras genom att företaget kontinuerligt följer upp förväntade framtida kassainflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels utflöden till den löpande försäkringsrörelsen

Operativa risker

Den operativa riskhanteringen delas in i tre faser:

- Fas 1 – riskanalys
Riskerna identifieras, kategoriseras och värderas. Riskexponeringar identifieras (i) i planeringsstadiet inom ramen för ordinarie verksamhet, (ii) vid större planerade förändringar, samt (iii) vid behov. Med planeringsstadiet avses den årliga verksamhetsplaneringen, som beroende på typen av verksamhet, resulterar i en verksamhetsplan, SLA ("Service Level Agreement") eller processplan. I projekt görs riskanalyser gentemot projektbeskrivningen vid projektstart och under genomförandet. Varje operativ risk värderas utifrån påverkan och sannolikhet. När en risks påverkan värderas uppskattas den negativa konsekvensen för måluppfyllelse, ekonomi och anseende om risken skulle inträffa. Värdering av påverkan sker enligt skalan kritisk, stor, marginell och omärkbar. Värdering av sannolikhet sker enligt skalan nästintill säkert, troligt, möjligt och nästintill omöjligt.
- Fas 2 – åtgärdshantering
Respons bestäms, åtgärder planeras och genomförs. Respondering innebär att en ambitionsnivå bestäms för hanteringen av respektive risk. Responsen kan vara att risken ska reduceras, accepteras eller undvikas.
- Fas 3 – uppföljning
Genom analys och uppföljning samordnas och övervakas slutligen riskerna och genomförandet av åtgärderna. Arbetet följs upp och rapporteras.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Livförsäkring gemensamma arbets sätt och verktyg. Att arbeta strukturerat med operativ riskhantering ökar riskmedvetenheten i företaget och utgör därmed ett stöd i att synliggöra och prioritera förbättringsområden samt skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Livförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser som leder till en bättre förståelse för samband mellan händelser, orsaker och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Övriga materiella risker

Strategisk risk hanteras främst genom tydligt fokus på regelförändringar och ändringar i marknadsläget samt tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar inom ramarna och processerna för den operativa riskhanteringen. Anseenderisken hanteras genom en väl fungerande kommunikation med såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att verkställande direktören, i samråd med företagsledningen, ansvarar för att värdera AFA Livförsäkrings operativa risker ur ett anseendeperspektiv.

3. Riskrapportering

Risikfunktionen

Risikfunktionen har till uppgift att tydliggöra AFA Livförsäkrings riskexponering genom att följa upp, sammanställa och rapportera samtliga väsentliga risker till styrelsen och den verkställande direktören.

Ansvarig för risikfunktionen avger halvårsvis en rapport avseende aktuella risknivåer till den verkställande direktören. Risikfunktionen rapporterar även till Finansutskottet och Försäkringsutskottet, vilka bereder risik rapporten inför styrelsebehandling. Rapporten omfattar en analys av väsentliga risker och en samlad

bedömning av företagets totala risknivå och hur identifierade risker kan hanteras. Rapporten innehåller vidare en analys av riskhanteringssystemets effektivitet. Risikfunktionen rapporterar även direkt till styrelsen i samband med förändringar av riskhanteringssystemet eller vid behov. Risikfunktionens rapport ska godkännas av styrelsen.

Risikfunktionen ansvarar också för att:

- följa upp att risker som AFA Livförsäkring är eller kan komma att bli exponerade mot identifieras, värderas, hanteras och rapporteras
- bistå styrelsen och andra funktioner så att riskhanteringssystemet fungerar effektivt, bland annat genom att koordinera och utveckla riskhanteringen
- stödja styrelsen och verkställande direktör i framtagandet av riskstrategi, önskad risknivå och risktolerans, riskmätning metoder, stresstester samt egna risk- och solvensbedömningar (ORSA).
- bistå styrelsen och den verkställande direktören med en samlad bedömning av AFA Livförsäkrings risker samt hanteringen av bolagets önskad risknivå och risktolerans
- leda processen för framtagande av ORSA och tillsynsrapporten över ORSA, samt kommunicera resultat och slutsatser från ORSA internt och externt.
- ge råd till styrelsen och den verkställande direktören i riskhanteringsfrågor
- föreslå utformning och uppdatering av Riskpolicy, Riktlinje för ORSA och Riktlinje för operativ risk.

B.3.2 Egen risk- och solvensbedömning (ORSA)

ORSA syftar till att utifrån AFA Livförsäkrings mål, riskprofil och önskad risknivå bedöma det totala solvensbehovet på medellång sikt (den kommande 5-årsperioden). ORSA ligger till grund för det strategiska beslutsfattandet inom AFA Livförsäkring. Inom ramen för ORSA säkerställs också att tillämpliga regelverk

för solvens och beräkning av försäkringsåtaganden efterlevs.

AFA Livförsäkring genomför ORSA minst årligen. Utöver regelbunden ORSA genomförs ORSA även i direkt anslutning till händelser som har en betydande påverkan på AFA Livförsäkrings risk- eller solvenssituation.

Varje genomförd ORSA dokumenteras och rapporteras internt till styrelsen och externt till tillsynsmyndigheten. ORSA består av:

- riskanalys (identifiering och värdering av samtliga materiella risker som AFA Livförsäkring utsätts för eller kan komma att bli exponerat för)
- uppskattning av det totala solvensbehovet på medellång sikt baserat på utfall från simuleringar, känslighetsanalyser och stresstester
- kapitalplanering på medellång sikt
- bedömning av om tillämpliga regelverk för solvens och beräkning av försäkringsåtaganden kan efterlevas under analysperioden
- utvärdering av avvikelser mellan AFA Livförsäkrings riskprofil och de antaganden som ligger till grund för standardformeln
- produktion och kommunikation av ORSA-rapporten och tillsynsrapport över ORSA.

Arbetet med ORSA sträcker sig från februari till juni. Utifrån verksamhetens mål, riskprofil och önskade risknivåer fastställer styrelsen antaganden, parametrar och stressnivåer som används i simuleringar, känslighetsanalyser och stresstester i ORSA. I framtagandet och beredningen deltar ALM-rådet, Finansutskottet och Försäkringsutskottet. Resultat och slutsatser från ORSA bereds i ALM-rådet och i Finansutskottet och Försäkringsutskottet inför att ORSA-rapporten och tillsynsrapporten över ORSA läggs fram för styrelsen. Resultat och slutsatser beaktas i verksamhetsplaneringen och i det

övriga strategiska beslutsfattandet inom AFA Livförsäkring.

B.3.2.1 Ansvarsfördelning

I samband med ORSA involveras flera funktioner och enheter inom AFA Livförsäkring. Arbetet bedrivs utifrån framtagna interna regler för den egna risk- och solvensbedömningen.

B.3.2.2 Dokumentation och rapportering

Varje genomförd ORSA ska dokumenteras, beslutas och rapporteras enligt följande:

1. Egen risk- och solvensbedömning (ORSA) för AFA Livförsäkring och AFA Försäkringsgruppen.
2. Gemensam tillsynsrapport för AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Försäkringsgruppen.

Resultat och slutsatser från ORSA godkänns av AFA Livförsäkrings styrelse (punkt 1 ovan). För varje ORSA upprättas en särskild tillsynsrapport och beslutas av styrelsen (punkt 2 i ovan).

B.3.2.3 Intern granskning

Utöver beredning i ALM-råd, utskott och styrelse kvalitetssäkras och granskas alla underlag som ingår i rapporterna i enlighet med AFA Livförsäkrings interna regler, bland annat genom dokumenterad uppföljning av genomförda aktiviteter (intern kontroll) och datakvalitetskontroller. Därutöver granskas ORSA av funktionen för internrevision.

B.3.2.4 Riskhanteringssystemet och AFA Sjukförsäkrings finansiering

AFA Livförsäkring har fastslagit sitt egna solvensbehov med beaktande av sin riskprofil. Risker som AFA Livförsäkring är eller kan bli exponerat för identifieras, mäts, övervakas, hanteras och rapporteras löpande. Genom ett välfungerande riskhanteringssystem, med tydliga processer och tydlig ansvarsfördelning säkerställs att AFA Livförsäkrings ledning och styrelse hålls väl informerade om AFA Livförsäkrings aktuella riskexponering. Detta

gör att AFA Livförsäkrings riskprofil på ett aktuellt och säkert sätt beaktas när strategier och operativa beslut angående finansiering behandlas. AFA Livförsäkring har därmed en väl fungerande samverkan mellan finansiering och riskhanterings-system.

B.4 Internkontrollsystem

B.4.1 Syfte

Intern kontroll i AFA Livförsäkring är en struktur av ansvar, styrande interna regler och processer som ska bidra till att:

- säkerställa efterlevnad av tillämpliga lagar och regler,
- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv med hänsyn till fastställda mål samt
- ekonomisk och icke-ekonomisk information är tillgänglig och tillförlitlig.

B.4.2 Omfattning

Utöver generella krav på god intern kontroll, ingår väsentliga delar av verksamheten i en särskild utvärderings- och rapporteringsstruktur.

Områden som utvärderas är kritiska processer som väljs utifrån förutbestämda kriterier. Omfattningen av utvärderingen omvärderas löpande, beroende på faktorer som förändringar i exponering mot risk eller uppkomsten av systematiska brister. Dessa förändringar formaliseras genom en årlig plan som ligger till grund för periodens särskilda aktiviteter avseende granskning av den interna kontrollen.

B.4.3 Utformning

Intern kontroll bygger på styrande dokument, processer och en organisation, vilka tar utgångspunkt i AFA Livförsäkrings verksamhet och övergripande mål. Till sammans skapar det ett system, vars syfte är att aggregera den interna kontrollen på företagsövergripande nivå och därmed möjliggöra en rimlig helhetsbedömning kring dess effektivitet och ändamålsen-

lighet. Internkontrollsystemet verkar genom följande beståndsdelar:

1. Kontrollmiljö
2. Riskbaserad ansats
3. Kontrollaktiviteter
4. Uppföljning och utvärdering
5. Rapportering

B.4.3.1 Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är grunden för övriga komponenter inom intern kontroll och anger tonen som påverkar kontrollmedvetenheten hos medarbetarna. Detta innefattar integritet, etiska värden, kompetens samt ledningens filosofi och ledarstil. Kontrollmiljön omfattar även strukturer och roller som fördelar ansvar och mandat för den interna kontrollen.

B.4.3.2 Uppföljning och utvärdering

Den interna kontrollen ska följas upp och utvärderas utifrån ändamålsenlighet och effektivitet. Detta innebär att de formaliserade kontrollaktiviteterna periodiskt ska följas upp i syfte att säkerställa att de är implementerade samt utvärdera funktion och effektivitet.

B.4.3.3 Rapportering

Den sammantagna informationen rapporteras minst årligen till styrelsen och verkställande direktören, i syfte att framställa ett fullödigt beslutsunderlag för en välgrundad bedömning kring uppfyllandet av kravet om god intern kontroll.

B.4.4 Internkontrollsystemets ändamålsenlighet

Ett väl fungerande internkontrollsystem ger verkställande direktören och styrelsen en rättvisande bild av organisationens samlade risker. Internkontrollsystemet omfattar de mest verksamhetskritiska områden, tillika de med högst riskexponering. Processfokus säkerställer en heltäckande riskbedömning genom hela förädlingskedjan. Organisationens kontrollmiljö förmedlar ett homogent förhållningssätt till risk, där dimensionerna effektivitet

och ändamålsenlighet, regelefterlevnad samt tillgänglighet och tillförlitlighet i ekonomisk och icke-ekonomisk information beaktas. Rapportering kring utvärdering och uppföljning sker sedan genom ett fördefinierat format för att säkerställa att samtlig väsentlig information rapporteras.

B.4.5 Funktionen för regelefterlevnad

Funktionen för regelefterlevnad är en central funktion direkt underställd VD. Funktionens arbete styrs på övergripande nivå av Riktlinje för funktionen för regelefterlevnad, som beslutas av styrelsen. Riktlinjen bestämmer funktionens ansvarsområde, arbetsuppgifter och befogenheter samt vilken rapportering som ska ske.

Funktionen för regelefterlevnad utgör ett stöd för att verksamheten bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar, förordningar och andra regler för den tillståndspliktiga verksamheten. Funktionen bistår styrelsen och den verkställande direktören i regelefterlevnadsfrågor. Funktionens organisatoriska placering ger en självständig ställning som gör att funktionen kan utföra sina uppgifter på ett objektivt och oberoende sätt.

I funktionens arbetsuppgifter ingår bland annat att identifiera och bedöma risker vid bristande efterlevnad av interna och externa regler gällande den tillståndspliktiga verksamheten. Som ett led i detta arbete följer funktionen upp efterlevnad av interna och externa regler för den tillståndspliktiga verksamheten. Funktionen analyserar potentiella konsekvenser av kommande eller reviderade externa regler.

Ansvarig för funktionen rapporterar regelbundet till styrelsen och verkställande direktör. Rapporteringen innehåller bland annat en uppföljning av tidigare rapporterade brister och rekommenderade åtgärder samt en redogörelse för nya iakttagelser. Utöver den regelbundna rapporteringen, rapporterar funktionen omedelbart till verkställande direktören, och i förekommande fall, till styrelseordföranden, när behov föreligger.

B.5 Internrevisionsfunktion

Funktionen för internrevision är en central funktion, direkt underställd styrelsen. Funktionens arbete styrs på övergripande nivå av Riktlinjer för funktionen för internrevision som beslutas av styrelsen, efter beredning i revisionsutskottet. Riktlinjen fastställer funktionens ansvarsområde, arbetsuppgifter och befogenheter samt vilken uppföljning och rapportering som ska ske.

Funktionen för internrevision är en oberoende och objektiv säkringsfunktion, med uppgift att tillföra värde och förbättra verksamheten i organisationen. Funktionen ska hjälpa organisationen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Funktionen ska även ge rådgivning avseende intern styrning och kontroll utifrån bedömd nytta för verksamheten och under förutsättning att det inte uppkommer någon intressekonflikt som påverkar funktionens oberoende.

Den som innehar funktionen för internrevision ska uppfylla de vid varje tidpunkt gällande lämplighetskrav som följer av riktlinjer för lämplighetsprövning. Funktionen ska tillämpa de kunskaper, färdigheter och erfarenheter som krävs för utförande av sitt uppdrag i överensstämmelse med internationella riktlinjer för yrkesmässig internrevision. Saknas kunskaper, färdigheter eller annan kompetens kan extern expertis anlitas.

Funktionen för internrevision är direkt underställd och rapporterar till styrelsen. Rapporteringen till styrelsen omfattar en års- och en delårsrapport. Samtliga granskningar rapporteras även löpande till verkställande direktören och ansvarig för den verksamhet som granskats. Kvartalsvis rapportering av resultatet av samtliga granskningar avges till revisionsutskottet.

Styrelsen utser internrevisionschef, tillika ansvarig för funktionen för internrevision för AFA Försäkringsgruppen samt beslutar om dennes lön och andra förmåner. Personer som arbetar inom funktionen för internrevision får inte delta i andra centrala funktioners arbete eller i den operativa verksamheten. Personer som rekryterats internt, får inte granska aktiviteter och verksamheter som de tidigare varit delaktiga i.

Funktionen för internrevision ska när den genomför granskningar och rapporterar resultaten, utföra sitt uppdrag objektivt och utan påverkan från styrelserna eller verkställande direktör. Funktionen ska vara fri att uttrycka sin åsikt och att rapportera resultat och rekommendationer till styrelsen. Styrelsen beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas.

Internrevisionschef ska minst en gång per år sammankalla till ett enskilt möte med revisionsutskottet.

B.6 Aktuariiefunktion

Aktuariiefunktionen har införts som en central funktion direkt underställd verkställande direktören. Aktuariiefunktionens ansvar, uppgifter, befogenheter och rutiner för rapportering regleras i en separat riktlinje.

Aktuariiefunktionens ansvarsområde är att samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna inklusive använda metoder och data. Aktuariiefunktionens ansvar är vidare att säkerställa att de premier som ska intjänas är tillräckliga för att täcka framtida kostnader. Aktuariiefunktionen ska också bidra till företagets riskhanteringssystem och effektiva genomförande genom att ansvara för beräkningen av SCR- och MCR-kapitalkraven, för framtagande av Premie- och förmögenhetsanalysen samt att samordna framtagande av nuläge av Solvensbalansräkningen, beräkningar av känslighetsanalys och omvända stresstester.

Chefaktuarien i AFA Försäkring ansvarar för aktuariiefunktionen i AFA Livförsäkring. Chefaktuarien ansvarar även för aktuariiefunktionen för AFA Försäkringsgruppen.

Aktuariiefunktionen ska vara oberoende vid värdering av försäkringstekniska avsättningar och vid bedömning av premiens tillräcklighet i syfte att motverka intressekonflikter. Chefaktuarien är direkt underställd den verkställande direktören och är kontaktperson i frågor rörande dessa riktlinjer. Chefaktuarien rapporterar i egenskap av aktuariiefunktion till verkställande direktören och till styrelsen.

Den som ansvarar för aktuariiefunktionen ska uppfylla de kompetenskrav som fastställs i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse samt gällande lämplighetskrav som följer av riktlinjer för lämplighetsprövning.

B.7 Uppdragsavtal

Styrelsen beslutar om riktlinjer för uppdragsavtal. Riktlinjerna omfattar avtal där AFA Livförsäkring uppdrar åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner som ingår i försäkringsrörelsen. Med försäkringsrörelse avses verksamhet som innebär att försäkring meddelas enligt försäkringsföretagets tillstånd från Finansinspektionen. I riktlinjerna finns bestämmelser om bland annat upphandlingsförfarande och avtalsinnehåll. Särskilda bestämmelser gäller för uppdragsavtal som avser operativ verksamhet eller funktioner som är av väsentlig betydelse (väsentliga uppdragsavtal). Bedömningen av om en operativ verksamhet eller funktion är av väsentlig betydelse görs av styrelsen i samband med godkännande av avtal om utläggning av verksamheten. Ärendet bereds i ett särskilt styrelseutskott (ersättningsutskottet).

AFA Livförsäkring har inte lagt ut någon verksamhet som faller inom riktlinjens tillämpningsområde.

B.8 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig information av materiell art att rapportera gällande företagsstyrningssystemet.

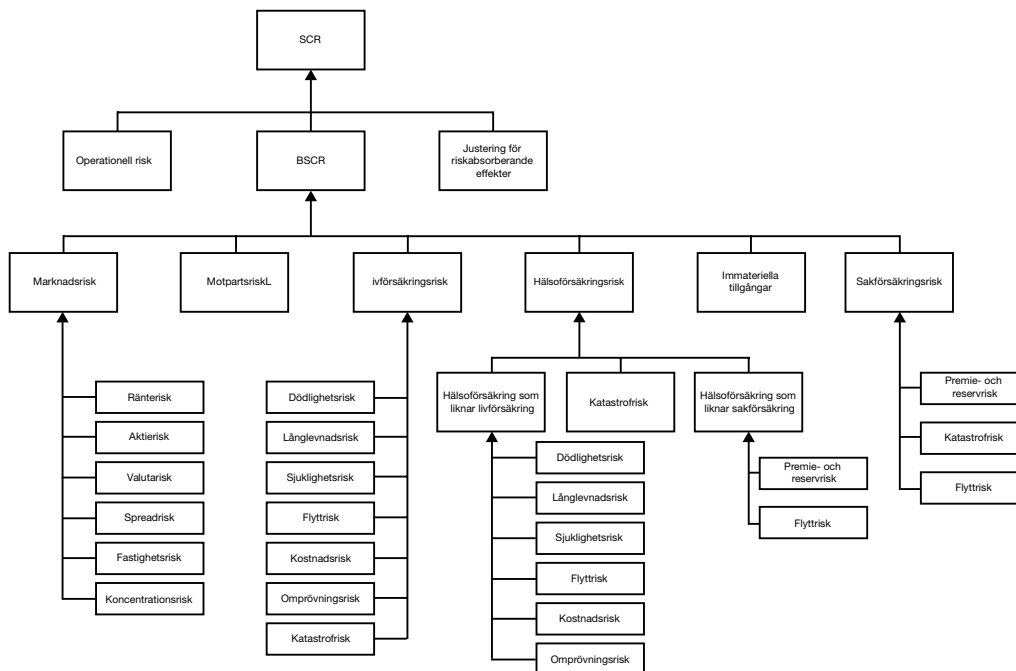

C Riskprofil

Solvens II-regelverkets standardformel

Kvantifieringen av företagets risker bygger i Solvens II-regelverket på standardiserade antaganden. Företagen kan välja att beräkna sitt solvenskapitalkrav (SCR) med en förutbestämd modell, den så kallade standardformeln, eller ansöka om att få använda en intern modell. AFA Livförsäkring använder standardformeln som tar sin utgångspunkt i separat beräknade kapitalkrav för särskilt angivna riskkategorier.

Solvenskapitalkravet ska skapa motståndskraft mot betydande oförutsedda förluster och beräknas som den minskning av det egna kapitalet som kan uppstå vid olika scenarier – till exempel en oförmånlig ränteutveckling eller ett ökat antal sjukersättningar – med en konfidens på 99,5 procent över en tidshorisont på ett år. Kapitalkravet per risk aggregeras till ett totalt solvenskapitalkrav.

Nedan följer en presentation av företagets risker uppdelade på de riskkategorier som återfinns i standardformeln. AFA Livförsäkrings riskhanteringssystem omfattar de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som ingår i fastställandet av solvenskapitalkravet. För en utförlig redogörelse för AFA Livförsäkrings riskhanteringssystem, se kapitel B.3.

AFA Livförsäkrings riskexponering är huvudsakligen relaterad till försäkringsrisker, i form av variationer i skadefall, och finansiella risker, i form av variationer i kapitalavkastning.

Information om riskexponeringar och riskkoncentrationer, riskreduceringstekniker, riskkänslighet och nödvändig kvantitativ data för försäkringsrisker återfinns i C.1.

Information om riskexponeringar och riskkoncentrationer, riskreduceringstekniker, riskkänslighet och nödvändig kvantita-

tiv data för finansiella risker återfinns i C.2–C.4.

Information om riskexponeringar och riskkoncentrationer, riskreduceringstekniker, riskkänslighet och nödvändig kvantitativ data för operativa risker återfinns i C.5.

Information om riskexponeringar och riskkoncentrationer, riskreduceringstekniker, riskkänslighet och nödvändig kvantitativ data för strategiska risker och anseenderisker återfinns i C.6.

C.1 Teckningsrisk

AFA Livförsäkrings bedömning är att företagets försäkringsrisker fångas inom ramen för teckningsrisker.

C.1.1 Materiella riskexponeringar

Försäkringsrisken består till lika stora delar av livförsäkringsrisk och skadeförsäkringsrisk. Inom livförsäkringsrisken är dödlighetsrisken och katastrofrisken dominerande. Sakförsäkringsrisken utgörs fullt ut av premie- och reservrisken. Katastrofrisken är noll beroende på att premien för AGB försäkringen är satt till noll. Företaget ska inte avge återförsäkring och är därför inte exponerat mot återförsäkringsrisker. Företaget använder sig inte heller av specialföretag.

AFA Livförsäkring Teckningsrisk (mnkr)	2018-12-31	2017-12-31
Livförsäkringsrisk		
Dödlighetsrisk	159	165
Kostnadsrisk	5	5
Katastrofrisken	483	462
Diversifiering	-101	-103
Livförsäkringsrisk, totalt	546	529
Sakförsäkringsrisk		
Premie- och reservrisk	237	243
Katastrofrisken	0	210
Diversifiering	0	-94
Sakförsäkringsrisk, totalt	237	358

Inga materiella förändringar gällande teckningsrisk har skett under rapportperioden.

C.1.2 Materiella riskkoncentrationer

Generellt har AFA Livförsäkring en hög grad av riskspridning eftersom bolaget försäkrar alla inom aktuella kollektiv. Exponeringen mot riskkoncentration i förhållande till teckningsrisken föreligger därför i riskkoncentration till vissa kollektiv inom svensk arbetsmarknad. I AFA Livförsäkring hanteras Arbetarkollektivet. Utöver detta hanteras bara svenska risker och därför kan det betraktas som en riskkoncentration avseende teckningsrisker till den svenska marknaden.

C.1.3 Riskreduceringstekniker

AFA Livförsäkrings konstruktion med kollektivavtalade försäkringar medför en inbyggd riskreducering. Eftersom de försäkrade kollektiven är stora medför detta en hög rad av riskdiversifiering och därmed en låg risk för moturval. Samtidigt finns ingen materiell annullationsrisk eftersom enskilda försäkringstagare med kollektivavtal inte kan lämna kollektivet.

Risken för Moralisk risk (Moral Hazard) kan kollektivavtalade försäkringar bli utsatta för då försäkringarna bygger på socialsystemet där de sammantagna ersättningsnivåerna kan bli så pass generösa att de försäkrade eller försäkringstagarna tar större risker än om de inte var försäkrade. Bolaget kan inte själv reducera denna risk annat än att påtala risken och beskriva effekterna av den för arbetsmarknadens parter som ansvarar för villkorsskrivningarna.

Reservrisken hanteras också genom analys av frekvensen av försäkringsärenden samt en god omvärldsanalys. Dessutom finns en generell paragraf om force majeure i villkoren.

Företaget varken mottar eller avger återförsäkring. Inga andra riskreduceringstekniker har anskaffats eller ingåtts under 2018.

C.1.4 Likviditetsrisker

C.1.4.1 Särskild uppgift om förväntad vinst i framtida premier

AFA Livförsäkrings premiesättning är inte utformad så att försäkringskontrakten ska ge en förväntad vinst.

C.1.5 Riskkänslighet – metoder, antaganden och utfall

Följande resultat är baserat på senaste ORSA (2018).

C.1.5.1 Relevanta stresstester och scenarieanalys

Som en del av riskhanteringssystemet genomförs årligen stresstester av känslighet för försäkringsrisker. Detta sker inom ramen för premie- och förmögenhetsanalysen samt i samband med ORSA- och premiesättningsprocessen. För vidare information, se B.3.1.3.

Vid varje stresstest beaktas relevanta stressnivåer utifrån försäkrings- och finansiella risker, antingen utifrån stokastisk simulering och/eller deterministiska scenarier.

Ad hoc-stresstestning sker vid förändringar i marknadsförutsättningar, politiska beslut, förslag till villkorsändringar i kollektivavtal som har väsentligt påverkan på bolagets riskprofil.

C.1.5.2 Känslighetsanalys

Nedanstående tabell innehåller värden per 2017-12-31. Känslighetsanalysen är utförd med avseende på den största risken på skuldsidan (okända skador).

AFA Livförsäkring Känslighet (mdkr)	Värde	Livförsäkrings- avsättningen ökar med 10 procent
Tillgängligt kapital	6,2	-
FTA	1,6	0,1
Kapitalbas	4,5	-0,1
SCR	1,6	0,0
Kapitalbas-SCR	2,9	-0,1

C.1.5.3 Omvänt stresstest

Känslighetsanalyserna kompletteras också med omvända stresser där olika parametrar stressas så mycket att kapitalbasen per 2017-12-31 urholkas till att precis motsvara SCR-kraven, en solvenskvot motsvarande 1,0. Dessa stresser ger en uppfattning av vilken magnitud av stress som behövs för att bolaget precis ska klara SCR-kraven.

En stress på skuldsättningen motsvarande en ökning av livförsäkringsavsättningen om 250 procent resulterar i att kapitalbasen urholkas till SCR-nivån.

C.1.6 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information gällande teckningsrisk att rapportera.

C.2 Marknadsrisk

C.2.1 Materiella riskexponeringar

För AFA Livförsäkring utgör aktierisken den helt dominerande marknadsrisken. Företagets diversifiering är omfattande och medför en reduktion av marknadsrisken 2018-12-31 med 17 procent (16).

AFA Livförsäkring Marknadsrisk (mnkr)	2018-12-31	2017-12-31
Aktierisk	965	1 245
Valutarisk	212	266
Ränterisk	41	38
Spreadrisk	66	58
Koncentrationsrisk	32	40
Diversifiering	-224	-263
Totalt	1 092	1 384

C.2.2 Materiella riskkoncentrationer

Generellt har företagets marknadsrisker en hög grad av diversifiering. Koncentrationsrisken 2018-12-31 uppgick till 32 miljoner kronor (40).

C.2.3 Riskreduceringstekniker

AFA Livförsäkring tillämpar de riskreduceringstekniker som beskrivs i B.3.1.3.

C.2.4 Riskkänslighet – metoder, antaganden och utfall

Följande resultat är baserat på senaste ORSA (2018).

C.2.4.1 Relevanta stresstester och scenarieanalys

Som en del av riskhanteringssystemet genomförs årligen stresstester av känslighet för finansiella risker. Detta sker inom ramen för premie- och förmögenhetsanalysen samt i samband med ORSA, och premiesättningsprocessen. Vid varje stresstest beaktas relevanta stressnivåer för finansiella risker antingen utifrån stokastisk simulering eller deterministiska scenarier. Ad hoc-stresstestning sker vid större förändringar i marknadsförutsättningar. För vidare information, se B.3.1.3.

C.2.4.2 Känslighetsanalys

Känslighetsanalyserna är utförda med avseende på aktierisken, den största risken på tillgångssidan. Dessutom har ränterisken tagits med för att påvisa företagets grad av matchning av denna risk.

Nedanstående tabell innehåller värden per 2017-12-31. Aktiestressen motsvarar en momentan omvärdering av aktierna med -10 procent. Räntestressen motsvarar en uppgång av räntan (nominell och real) med 1 procentenhet.

Känslighetsanalysen vid aktienedgång visar på en begränsad effekt på kapitalbasen då tillgångsminskningen till stor del uppvägs av minskad SCR. Detta är dels en följd av att aktievolumen för aktier minskar, vilket medför att även basen för beräkningen av SCR också minskar, men det beror också på dels en följd av den så

kallade aktiedämparen, som innebär minskad stress efter en aktienedgång.

En ränteuppgång har också en begränsad effekt på kapitalbasen gentemot SCR. Detta är ett resultat av att ränterisken matchas så att lägre värden på räntetillgångar möts av en lägre värdering av skuldsidan. Det motsatta förhållandet gäller vid en räntenedgång.

Nettoeffekten är dock att AFA Livförsäkring ökar marginalen något gentemot SCR vid en ränteuppgång, vilket beror på att durationen i skuldsidans kassaflöde är längre än tillgångssidans kassaflöde.

AFA Livförsäkring Känslighet (mdkr)	Värde	Aktiers värde minskar med 10 procent	Räntan stiger med 1 procent- enhet
Nettotillgångar	6,2	-0,3	-0,1
FTA	1,6	-	-0,1
Kapitalbas	4,5	-0,2	0,0
SCR	1,6	-0,2	0,0
Kapitalbas - SCR	2,9	0,0	0,0

C.2.4.3 Omvänt stresstest

Det omvända stresstestet syftar till att klargöra hur mycket AFA Livförsäkrings aktieportfölj kan falla i värde utan att företaget underskrider SCR. Stressen visar att ett prisfall på 100 procent för aktier inte resulterar i att kapitalbasen urholkas till SCR-nivån. För att komma ner till SCR-nivån måste samtidigt skuldsättningen stiga med en ökning av antalet okända skador motsvarande 17 000 friställningar.

C.2.5 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig information gällande marknadsrisk att rapportera.

C.3 Kreditrisk

C.3.1 Materiella riskexponeringar

AFA Livförsäkring har under 2018 ökat kreditrisken något.

Företagets spreadriskerna uppgick per 2018-12-31 till 66 miljoner kronor (58). Den låga riskexponeringen beror på att en stor del av innehavet utgörs av värdepapper med hög kreditrating.

Företagets motpartriskerna uppgick per 2018-12-31 till 50 miljoner kronor (21). Här ingår bland annat riskreduceringsavtal, banktillgodohavanden, värdepapperslån och rättsligt bindande åtaganden.

C.3.2 Riskkoncentrationer

AFA Livförsäkring har inga koncentrationriskerna avseende kreditriskerna.

C.3.3 Riskreduceringstekniker

AFA Livförsäkring tillämpar de riskreduceringstekniker som beskrivs i B.3.1.3.

Kreditriskerna begränsas genom att placeringar i enlighet med placeringsinstruktionerna huvudsakligen sker mot emittenter och i värdepapper med låg kreditrisk motsvarande en lägsta rating av BBB enligt S&P eller motsvarande enligt Moody's. Kreditriskerna följs löpande upp gentemot emittenternas eller värdepappers rating.

För innehav där kreditrating används som underlag för företagets solvenskapitalberäkning görs minst årligen en egen bedömning av externa kreditvärderingsföretags kreditbedömning. Analysen dokumenteras.

C.3.4 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information gällande kreditrisk att rapportera.

C.4 Likviditetsrisk

C.4.1 Materiella riskexponeringar

Det föreligger inga materiella riskexponeringar gällande likviditetsrisk. Allokering av AFA Livförsäkrings tillgångar görs med beaktande av företagets totala likviditetsbehov på kort och lång sikt. Andelen tillgängliga likvida tillgångar, samt förväntade kassainflöden och deras

förfallostruktur, ska över tid matcha de sammanlagda försäkringsåtagandenas förväntade kassainflöden.

Finansieringslikviditeten beräknas som inflöden från obligationsportföljen inklusive förfall och kuponger i förhållande till företagets samtliga utflöden inklusive skadeersättningar.

AFA Livförsäkring Finansieringslikviditet 2017-12-31 (mdkr)		År 1
Kassainflöde skulder		-0,4
Kassainflöde räntebärande tillgångar		0,8
Nettokassainflöde		0,4

AFA Livförsäkrings har inga innehav i tillgångar som kan betraktas som illikvida, till exempel fastigheter och alternativa investeringar.

C.4.1.1 Särskild uppgift om förväntad vinst i framtida premier

AFA Livförsäkrings premiesättning är inte utformad så att försäkringskontrakten ska ge en förväntad vinst. Likviditetsplaneringen inriktas på att matcha utflödena genom kapitalavkastning.

C.4.2 Riskkoncentrationer

AFA Livförsäkring har inga koncentrationriskerna gällande likviditetsriskerna.

C.4.3 Riskreduceringstekniker

AFA Livförsäkring tillämpar de riskreduceringstekniker som beskrivs i B.3.1.3.

C.4.4 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information gällande likviditetsrisk att rapportera.

C.5 Operativ risk

C.5.1 Materiella riskexponeringar

AFA Livförsäkrings operativa riskerna kategoriseras i orsaksområden (den underliggande och främst bidragande orsaken) och

händelsetyper (som baseras på Finansinspektionens rekommendationer).

Orsaksområden:

- Ledning och styrning – till exempel bristande kompetens, tidsbrist, bristande attityder och värderingar, eller att organisationen är ineffektiv
- IT (Systemstöd) – till exempel felaktigt/ineffektivt IT-stöd eller att IT-stöd saknas helt eller delvis
- Personella resurser – till exempel tidsbrist, ineffektivt tidsutnyttjande, kompetensbrist och motivationsbrist
- Materiella resurser – till exempel brist på tillgångar och felaktig utrustning
- Information från extern part – till exempel utebliven information eller felaktig information från extern part
- Säkerhet – till exempel bristande fysisk säkerhet, bristande personell säkerhet, bristande intern ekonomisk kontroll samt bristande IT-säkerhet
- Polycys, rutiner och arbetssätt – till exempel att dessa saknas, inte är kända eller att de inte efterlevs

Händelsetyper:

- Interna oegentligheter – någon anställd eller kontrakterad av företaget frångår avsiktligt lagar, regler eller rutiner
- Extern brottslighet – någon som ej är anställd eller kontrakterad av företaget utför en brottslig handling
- Brister i anställningsförhållanden och arbetsmiljö – brister i anställningsförhållanden, arbetsmiljö eller diskriminering
- Brister i affärsförhållanden – oavsiktliga eller vårdslösa felaktigheter utförda inom ramen för en kundrelation
- Skada på fysiska tillgångar – angrepp, katastrofer eller olyckor
- Avbrott och störning i verksamhet och system – störningar avseende infrastruktur

- Brister i hantering – felaktig hantering eller relaterade till motparter såsom leverantörer

AFA Försäkring har identifierat ett antal operativa risker på företagsövergripande nivå, vilka även är relevanta för AFA Livförsäkring. Se därför AFA Försäkringsgrupprapport.

C.5.2 Riskkoncentrationer

AFA Livförsäkrings bedömning är att det inte förekommer några materiella operativa riskkoncentrationer.

C.5.3 Riskreduceringstekniker

AFA Livförsäkring har fastställt risknivå och risktolerans (den variation från målen som verksamheten kan acceptera) dels på aggregerad nivå (total önskad risknivå och risktolerans), dels på riskområdesnivå för operativa risker. Riskreduceringsteknikernas effekt följs upp genom att risknivåer (i detta fall för operativa risker) löpande övervakas och rapporteras av riskfunktionen till styrelsen.

AFA Livförsäkring responderar operativa risker på tre olika sätt. Att reducera en operativ risk innebär att åtgärder planeras och genomförs för att minska sannolikheten för att händelsen inträffar och/eller minska påverkan om händelsen inträffar. Att acceptera en operativ risk innebär att ingen åtgärd genomförs för att hantera riskens sannolikhet och/eller påverkan. Om en risk accepteras ska detta dock motiveras. Operativa risker kan också undvikas, vilket innebär att åtgärder genomförs för att risken inte ska kunna inträffa, eller att man upphör med den aktivitet som ger upphov till risken.

Specifika riskreduceringstekniker och -åtgärder utvecklas och appliceras för respektive operativ risk. Några exempel under 2018 var genomförandeprojekt avseende dataskyddsförordningen, samordningsgrupper med representanter från områden och funktioner för att bevaka regelverksfrågor, utveckling av IT-plattform och digitala kanaler, analyser av sjukfrånvaro och relaterade HR-frågor samt löpande uppdatering av styrdokument.

C.5.4 Riskkänslighet – relevanta stresstester och scenarioanalys

Stresstester och scenarioanalyser för operativa risker görs indirekt, genom ovan nämnda riskanalyser via beredskapsplanering. Med beredskapsplanering avses den process som skapar förutsättningar för att verksamheten ska kunna bedrivas utifrån verksamhetsmålen och att åtaganden kan fullgöras enligt gällande lagar och förordningar, även under oförutsedda eller ansträngda förhållanden.

C.5.5 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information gällande operativ risk att rapportera.

C.6 Övriga materiella risker

C.6.1 Materiella riskexponeringar

Ett antal strategiska risker har definierats som relevanta:

- Samhälle
Avser trender, attityder och värderingar i samhället och hur AFA Försäkrings förmåga att genomföra sitt uppdrag påverkas av dessa.
- EU
Avser hur direktiv och förordningar samt relaterade rättsfall och övrig regelutveckling påverkar AFA Försäkring.
- Riksdag/regering
Avser lagar och förordningars påverkan på AFA Försäkring.
- Tillsynsmyndighet
Avser föreskrifter, allmänna råd, beslut och genomförandet av dem på detaljerad nivå.
- Försäkringsbranschen
Avser utvecklingen och strukturen på försäkringsmarknaden i Sverige.
- Arbetsmarknadens parter
Avser kollektivavtalade försäkringars villkor och finansiering.

- Ägare/uppdragsgivare
Avser AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring, AFA Livförsäkring, samt deras resultat och ställning. Dessutom beaktas även eventuella intressekonflikter, regelefterlevnad och förhållningssätt med avseende på etik och hållbarhet/samhällsansvar.

Anseenderiskerna som AFA Livförsäkring är exponerat mot är en följd av exponeringen mot andra risker och är således beroende av ett eventuellt materialiserande av dessa.

C.6.2 Riskkoncentrationer

AFA Livförsäkrings bedömning är att det inte förekommer övriga materiella riskkoncentrationer.

C.6.3 Riskreduceringstekniker

Reducering av strategisk risk görs genom att bevaka eller påverka respektive risk. Det innebär inte att den inneboende risknivån förändras, eftersom den i grunden är en extern faktor som AFA Livförsäkring inte kan reducera på samma sätt som man exempelvis kan göra på en operativ risk genom att vidta åtgärder för hantering av risken.

Reducering av strategiska risker innebär att en ambitionsnivå bestäms för hanteringen av respektive risk. Riskägaren ansvarar för att aktivt ta ställning till respons för samtliga risker, det vill säga om den strategiska risken ska bevakas alternativt påverkas.

Att en strategisk risk bevakas innebär att ingen ny åtgärd genomförs för att hantera risken, men att redan pågående åtgärder följs upp löpande.

Att påverka en strategisk risk innebär att nya åtgärder planeras och genomförs. Syftet kan vara att säkerställa beredskap i organisationen, minska risken för oönskade händelser, reducera operativa risker eller reducera anseenderisker.

Anseenderisker hanteras genom en väl fungerande kommunikation mot såväl bolagets anställda som omvärlden och kunder. För att säkerställa att anseende-

risker hanteras genomför verkställande direktören i samråd med företagsledningen en särskild värdering av operativa risker utifrån ett anseendeperspektiv. Detta innebär att de risker som identifierats ur ett målperspektiv också värderas utifrån deras påverkan på AFA Livförsäkrings anseende.

C.6.4 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig information gällande övriga materiella risker att rapportera.

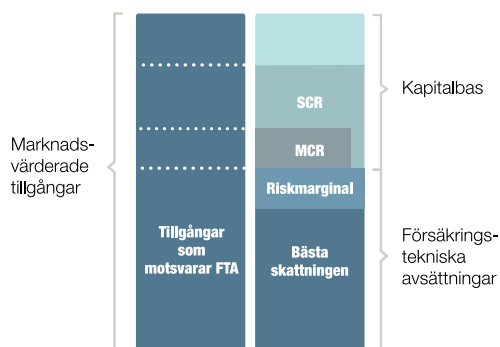
C.7 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig information av materiell art att rapportera gällande riskprofil.

D Värdering för solvensändamål

Solvens II-regelverket ställer krav på att försäkringsföretaget beaktar riskerna i sin balansräkning. I Solvens II marknadsvärderas tillgångarna fullt ut, medan de försäkringstekniska avsättningarna värderas marknadsmässigt utifrån en bästa skattning av skuldernas kassaflöden inklusive en riskmarginal. Skillnaden mellan tillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna utgör företagets kapitalbas. För att företaget ska anses vara solvent ska kapitalbasen som minst uppgå till solvenskapitalkravet (SCR).

D.1 Tillgångar

D.1.1 Allmänt om värdering av AFA Livförsäkrings tillgångar

I AFA Livförsäkrings finansiella rapportering tillämpas lagbegränsad IFRS, som innebär att värderingen i den finansiella rapporteringen grundas på godkända internationella redovisningsregler (IFRS). Detta gäller såvida inte annat föreskrivs i lag, Finansinspektionens föreskrifter eller allmänna råd, annan författning eller i rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering, RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I AFA Livförsäkrings Solvens II-balansräkning är tillgångar och skulder värderade till verkligt värde. Inga förändringar av redovisnings- eller värderingsregler har skett under rapporteringsperioden.

I nedanstående tabell presenteras en översikt av samtliga tillgångar, inklusive en jämförelse mellan den värdering som gäller enligt Solvens II-regelverket och den värdering som gäller för den finansiella rapporteringen.

Tillgångar (mnkr)	Solvens II-värde	Värde enligt finansiell rapportering	Differens
1 Aktier – börsnoterade	2 316	2 316	0
2 Statsobligationer	1 029	1 029	0
3 Företagsobligationer	1 846	1 846	0
4 Investeringsfonder	605	605	0
5 Derivat	22	22	0
6 Andra lån och hypotekslån	49	49	0
7 Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	33	33	0
8 Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	45	45	0
9 Kontanter och andra likvida medel	442	442	0
10 Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	-	-	0
Totala tillgångar	6 387	6 387	0

D.1.2 Nivåer

Värdering av tillgångar i AFA Livförsäkrings balansräkning för solvensändamål sker till verkligt värde ("fair value") och i enlighet med etablerad IFRS-standard.

Värdering av tillgångar baseras på en värdehierarki som återspeglar betydelsen av den indata som använts vid värderingarna. Klassificeringen omfattar tre nivåer, som i korthet beskrivs nedan.

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

AFA Livförsäkring har inga placeringstillgångar som värderas enligt nivå 3.

Immateriella tillgångar

AFA Livförsäkring innehar inga immateriella tillgångar.

Aktier

Värdering av noterade aktier och aktierelaterade värdepapper som är föremål för handel på en aktiv marknad sker till verkligt värde enligt nivå 1 i ovan angivna värderingshierarki. Huvudprincip för värderingen är att den sker till det pris som används i portföljens jämförelseindex, senast betalda kurs på balansdagen för respektive värdepapper.

Obligationer

Värdering av noterade räntebärande värdepapper som är föremål för handel på en aktiv marknad sker till verkligt värde enligt nivå 1 i ovan angivna värderingshierarki. Huvudprincip för värderingen är att den sker till det pris som används

i portföljens jämförelseindex, senast betalda kurs på balansdagen för respektive värdepapper. För utländska värdepapper kompletteras värderingen med motsvarande värdering av valutan.

Värdering av räntebärande värdepapper, noterade eller onoterade, som inte är föremål för handel på en aktiv marknad eller där prisuppgifter saknas, sker teoretiskt enligt nivå 2 i ovan angivna värderingshierarki med utgångspunkt i observerbara marknadsdata samt med stöd av etablerade värderingsmodeller. Den teoretiska värderingen av räntebärande värdepapper sker med stöd av den för respektive värdepapper relevanta och på marknaden observerade räntekurvan. Till denna räntekurva adderas ett påslag bestående av en räntespread för respektive värdepapper. Denna räntespread beräknas som ett genomsnitt av ett antal market makers aktuella prisuppgifter för respektive värdepapper.

Investeringsfonder

Investeringsfonder utgörs av noterade värdepappersfonder. Värdering av andelar i noterade värdepappersfonder sker till verkligt värde enligt nivå 1 i ovan angivna värderingshierarki. Värderingen grundas på officiella NAV-kurser.

Derivat

Exponeringen i derivat inbegriper terminer och swappar med räntebärande värdepapper eller valutor som underliggande tillgångar.

Värdering av räntederivat som är föremål för handel på en aktiv marknad sker till verkligt värde enligt nivå 1 i ovan angivna värderingshierarki.

Värdering av derivat som inte är föremål för handel på en aktiv marknad eller där prisuppgifter saknas, sker teoretiskt enligt nivå 2 i ovan angivna värderingshierarki med utgångspunkt i observerbara marknadsdata och med stöd av etablerade värderingsmodeller.

Valutaderivat värderas med teoretiskt pris beräknat enligt metoden FX Tics De-

composition. Denna är en av marknaden vedertagen värderingsmodell där värdet av en exponering beräknas baserat på observerade priser på valutamarknaden och med stöd av en implicit räntekurva.

Räntederivat, som inte är föremål för handel på en aktiv marknad, värderas utifrån den underliggande räntans eller det underliggande fixingpris.

Andra lån och hypotekslån

Värdering av utlåning till kreditinstitut sker till verkligt värde, motsvarande upplupet anskaffningsvärde, enligt nivå 2 i ovan angivna värderingshierarki.

Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare

Fordringar avseende direktförsäkring värderas till verkligt värde.

Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)

Fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Eftersom dessa fordringars förväntade löptid är kort redovisas de till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedöms som osäkra.

Kontanter och andra likvida medel

Värdering av kassa och bank sker till verkligt värde, motsvarande upplupet anskaffningsvärde, enligt nivå 2 i ovan angivna värderingshierarki.

Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans

Övriga tillgångar består av upplupna ränte- och hyresintäkter samt övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Värdering av övriga tillgångar sker till verkligt värde, motsvarande upplupet anskaffningsvärde, enligt nivå 2 i ovan angivna värderingshierarki.

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

Vid värdering av de försäkringstekniska avsättningarna använder inte bolaget någ-

ra övergångsregler för riskfria räntesatser eller försäkringstekniska avsättningar.

D.2.1 Segmentering av försäkringarna

Det är försäkringarna som ligger till grund för styrning och värdering av de försäkringstekniska avsättningarna. Segmenteringen av försäkringarna utgår från att erhålla homogena riskgrupper.

TGL och FSK klassas som livförsäkring, eftersom den underliggande risken är dödsfall. AGB klassas som Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag, eftersom den underliggande risken är friställning från arbetet.

AFA Livförsäkring Försäkringar	Klass
TGL	Life, other life (Försäkring som ger ersättning vid dödsfall)
FSK	Life, other life (Försäkring som ger ersättning vid dödsfall)
AGB	Non-life, Miscellaneous financial loss (Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag)

D.2.2 Förändringar i Solvens II-värderade FTA mellan 2017 och 2018

Nedanstående tabeller ger en översikt över värderingen av försäkringstekniska avsättningar, per försäkring och per klass, mellan den 31 december 2017 och den 31 december 2018 samt procentuell differens mellan åren. De försäkringstekniska avsättningarna är uppdelade på bästa skattningen och riskmarginalen för de olika försäkringarna inom AFA Livförsäkring. En analys av skillnader mellan bokslutsåren redovisas också i anslutning till tabellen.

AFA Livförsäkring Försäkring (mnkr)	2018-12-31	2017-12-31	Förändring
AGB – Avgångsbidragförsäkring			
Bästa skattningen	72	105	-31%
Riskmarginal	16	24	-32%
TGL – Tjänstegrupplivförsäkring			
Bästa skattningen	1 115	1 155	-4%
Riskmarginal	160	150	7%
FSK – Familjeskyddsförsäkring			
Bästa skattningen	112	114	-1%
Riskmarginal	16	15	9%
Totalt			
Bästa skattningen	1 299	1 374	-5%
Riskmarginal	193	189	2%
Totalt AFA Livförsäkring	1 492	1 563	-5 %

Bästa skattningen för TGL och FSK är ganska stabil mellan åren. Det som avviker är AGB främst beroende på variationer i skadeinflödet mellan åren.

Riskmarginalen varierar beroende på variation i bästa skattning när det gäller

AGB. För TGL och FSK skiljer sig variationen i bästa skattning och riskmarginal beroende på en uppdaterad beräkning av riskmarginalen

AFA Livförsäkring Klass (mnkr)	2018-12-31	2017-12-31	Förändring
Life, Other life			
Bästa skattningen	1 227	1 269	-3 %
Riskmarginalen	176	165	7 %
Non-life, Miscellaneous financial loss			
Bästa skattningen	72	105	-31 %
Riskmarginalen	16	24	-33%
Totalt			
Bästa skattningen	1 299	1 374	-5 %
Riskmarginalen	193	189	2 %
Totalt AFA Livförsäkring	1 492	1 563	-5 %

D.2.3 Avsättningsmetodik och antaganden

D.2.3.1 Avsättningsmetodik

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på en marknads-mässig uppskattning av de framtida kassaflödena samt en riskmarginal. Beräkningarna utgår från statistiska metoder som baseras på antaganden om antalet sjukfall, avveckling, räntenivå, värdesäkring och andra riskmått samt driftkostnader.

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är en avsättning för premiefrielse vid sjukfall, medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall. Beräkningarna baseras på statistiska metoder och antaganden om räntenivå och andra riskmått samt antagande om driftkostnader.

Avsättning för oreglerade skador i avgångsbidragförsäkringen, tjänstegrupp-livförsäkringen och familjeskyddsförsäkringen baseras på statistiska metoder i kombination med bedömningar av antalet okända skador samt antagande om driftskostnader.

Valda metoder står i proportion till arten och komplexiteten hos företagets försäkringsrisker eftersom försäkringarna omfattar stora kollektiv med en hög grad av riskspridning.

D.2.3.2 Antaganden

Avsättningarnas storlek påverkas av en rad faktorer. De viktigaste antagandena i AFA Livförsäkring är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända sjukfall
- Antalet dödsfall
- Bedömning av antal friställningar
- Effekt av lag- och villkorsändringar

Inflation och diskonteringsränta

Vid beräkningen tas hänsyn till historisk inflation och löneutveckling. Generellt gäller att försäkringarna diskonteras med en nominell räntekurva så att en långsiktig avkastning erhålls. Den nominella räntekurvan baseras på terminräntor som beräknas utifrån kreditjusterade ränteswappriser och med en given Ultimate Forward Rate (UFR). Justering sker med ett antagande om indexering beroende på värdesäkringens karaktär i de olika försäkringarna. Antagande om framtida värdesäkringskurva skall göras utifrån relevanta marknadsnoteringar och en långsiktig inflationsprognos.

Bedömning av antal okända sjukfall

Avsättningarna i TGL livförsäkringsavsättning består till betydande del av inträffade men ej rapporterade sjukfall. För att skatta antalet okända sjukfall räcker det inte med att använda enbart statistiska metoder, eftersom det framför allt för det senaste skadeåret inte finns

tillräckligt med underlag. Uppskattningen av antal okända skador görs därför genom en sammanvägd bedömning av olika statistiska metoder samt extern information om till exempel antal sjukskrivningar. Det senaste skadeåret är mest svårbedömt; ju tidigare skadeår, desto säkrare blir skattningarna av antalet okända skador.

Antalet dödsfall

Vid beräkning av avsättningarna för TGL oreglerade skador och FSK används AFA Livförsäkrings egna historiska skadedata för att göra antagande om antalet dödsfall. Det senaste skadeåret är mest svårbedömt; ju tidigare skadeår, desto säkrare blir skattningarna av antalet okända dödsfall.

Bedömning av antal friställningar

Avsättningarna i avgångsbidragförsäkringen består helt av avsättning för okända skador. Antalet skador kan påverkas stort av konjunktursvängningar men också av enskilda händelser, till exempel nedläggning av en stor fabrik. Det är svårt att fånga upp sådan påverkan på skadekostnaden med enbart statistiska metoder. Vid beräkning av avsättningen används därför en statistisk metod i kombination med extern information om till exempel konjunkturläge, arbetslöshet och antal varsel.

Effekt av lag- och villkorsändringar

Vid ändringar i lagar och villkor kan avsättningsberäkningarna gällande både framtida och redan reservsatta åtaganden behöva baseras på mer generella uppskattningar och mindre på historiska skadedata, till exempel när historiska skadedata inte kan anses vara representativa avseende skadefrekvens eller ersättningsnivåer för redan utbetalda skador.

D.2.4 Använda förenklingar

Vid beräkningen av riskmarginalen använder sig AFA Livförsäkring av förenklingar. Förenklingen innebär att det inte sker en exakt beräkning av framtida SCR utan att dessa approximeras relaterat till respek-

tive års bästa skattning av kassaflödet¹). Skälet till att tillämpa förenklingar är att detta ger effektivare beräkningsprocesser samt att värderingen av riskmarginalen beräknad med en förenklad metodik inte ger väsentliga skillnader jämfört med att beräkna riskmarginalen utan förenklingar. EIOPA inom standardmodellens ramar stipulerat ett antal förenklingar.

D.2.5 Osäkerheter i beräkningarna

Avgångsbidrag AGB

AGB betalar ut ett engångsbelopp då anställningstiden upphör om arbetstagaren har fyllt 40 år. Beloppets storlek bestäms av ålder vid friställningen samt arbetsgraden. Reservrisken uppkommer främst från variationer i skadefrekvensen av antalet friställningar. Beroende på konjunkturläget och strukturella förändringar kan skadefrekvensen variera mycket mellan olika år. För tidigare friställningsår är dock i princip samtliga skadeärenden kända vilket gör att det i princip inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av antalet okända skador. Reservrisken beror främst på bedömningen av antalet okända skador för det senaste friställningsåret. Likaså är medelkostnaden relativt fort säker eftersom det är engångsutbetalningar.

Tjänstegrupplivförsäkring TGL

För TGL är följande reservrisker av betydelse:

- Tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå
- Bedömning av inträffade men för företaget okända skador (IBNR)

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att tillfriskna. Reservrisken är därmed att tillfrisknandet är lägre än beräknat för dem som är sjuka. Tillfrisknandemönstret kan ändras av olika orsaker, till exempel nya rutiner för bedömning av sjukfall hos Försäkringskassan.

Beräkningen av TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att dö. En reservrisk är därmed att dödligheten är högre än beräknat för dem som är sjuka.

Den genomsnittliga ersättningsnivån i TGL är, uttryckt i antal prisbasbelopp, relativt stabil mellan olika dödsår. Beräkningen av avsättningen för okända men inträffade dödsfall baseras på medelersättning på kända skador och kan därför göras med relativt god precision. Osäkerheten ligger främst i bedömningen av ersättningsnivåerna för TGL livförsäkringsavsättning. Reservrisken är därmed att den historiska ersättningsnivån inte motsvarar den framtida genom att tidpunkten från insjuknandet kan vara många år.

Antalet avlidna är relativt stabilt mellan olika år, vilket medför att det är liten risk i bedömningen av antalet okända dödsfall. Reservrisken i bedömningen av okända skador är främst svårigheten att bedöma antalet okända sjukfall i beräkningen av TGL livförsäkringsavsättning.

Familjeskyddsförsäkringen

Reservrisken för familjeskyddsförsäkringen uppkommer vid bedömningen av antalet okända skador. Eftersom dödsfallen snabbt blir kända är risken liten och ligger i princip enbart i bedömningen av senaste årets uppskattning av antalet skadefall.

D.2.6 Kontraktstider

AFA Livförsäkring har en avtalsperiod som löper från 1 januari till den 31 december varje år med en linjär premieinbetalning under året. Detta innebär att AFA Livförsäkring inte står någon risk för framtida perioder på redovisningsdagen.

D.2.7 Optioner och garantier

AFA Livförsäkring har inga optioner och garantier i försäkringskontrakten.

D.2.8 Återförsäkringskontrakt

AFA Livförsäkring avger ej återförsäkring.

D.2.9 Signifikanta skillnader mellan Solvens II-värdering och finansiell redovisning

De försäkringstekniska avsättningarna i den finansiella rapporteringen grundar sig på en försiktig värdering, istället för en marknadsmässig värdering som i Solvens II. Den finansiella redovisningens FTA innehåller därför ett säkerhetspåslag som ofta överstiger Solvens II-värderingens riskmarginal. För AGB är riskmarginalen dock högre än säkerhetspåslaget i IFRS,

vilket är en effekt av riskvärderingen i standardmodellen för Solvens II. Skillnaden mellan säkerhetspåslag och riskmarginal redovisas i tabellen under Övriga effekter.

Solvens II-regelverket och den finansiella rapporteringen skiljer sig också genom att de använder sig av olika diskonteringskurvor. Effekten av detta redovisas i tabellen under Effekt av olika diskonteringsräntor.

AFA Livförsäkring Försäkring (mnkr)	Solvens II	Finansiell rapportering	Effekt av olika diskonteringsräntor	Övriga effekter
TGL	1 275	1 500	27	198
FSK	128	140	2	9
AGB	88	86	0	-2
Totalt	1 492	1 727	29	205

D.3 Andra skulder

D.3.1 Allmänt om värdering av andra skulder

Nedanstående tabell ger en översikt av samtliga övriga skulder med en jämförelse mellan den värdering som gäller för Sol-

vens II-regelverket och den värdering som gäller för den finansiella rapporteringen. I det följande kommer varje separat post beskrivas med relevant värderingsmetod i Solvens II-balansräkningen samt en redovisning av eventuella skillnader i förhållande till den finansiella rapporteringen.

AFA Livförsäkring Skulder (mnkr)	Solvens II-värde	Värde enligt den finansiella rapporteringen	Differens
1 Uppskjutna skatteskulder	89	40	49
2 Derivat	4	4	0
3 Skulder till kreditinstitut	201	201	0
4 Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	31	31	0
5 Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	90	90	0
6 Övriga skulder som inte visas någon annanstans	-	-	0
Totala skulder	415	366	49

Uppskjutna skatteskulder

1 Uppskjutna skatteskulder (mnkr)	Solvens II	Finansiell rapportering	Differens
Uppskjuten skatteskuld	132	76	55

Uppskjuten skatt värderas på grundval av skillnaden i värde mellan tillgångar och skulder enligt Solvens II-regelverket och de värden på tillgångar och skulder som redovisas och värderas för skatteändamål. De omvärderingar som har gjorts i bolagets Solvens II-balansräkning har

påverkat bolagets uppskjutna skatteskuld. I tabellen nedan redogörs för hur respektive omvärdering påverkat den uppskjutna skatteskulden. Den nya nationella skattesatsen om 20,6 procent, som gäller från år 2021, har tillämpats. Den uppskjutna skatteskulden har inget förfallodatum.

Post (mnkr)				Uppskjuten skattefordran (-)/skuld (+)	
	Solvens II	Finansiell rapportering	Skattemässigt värde	Solvens II	Finansiell rapportering
Försäkringstekniska skulder	1 563	1 813	1 813	56	-
Placeringstillgångar	5 910	5 910	347	76	76
Övrigt, underskottsavdrag				-	-
Summa				132	76

Derivat

För beskrivning av värdering och metod avseende derivat med negativt värde, se beskrivning av värderingsmetoder för derivat i kapitel D.1.

Skulder till kreditinstitut

Återköpstransaktioner värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt nivå 2 i ovan angiven värderingshierarki.

Försäkringsskulder och skulder till förmedlare

Skulder avseende direktförsäkring består till största del av premieskulder till arbetsgivare. Dessa värderas till verkligt värde.

Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)

Skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt nivå 2 i ovan angiven värderingshierarki.

Övriga skulder som inte visas någon annanstans

Posten övriga skulder består av förutbetalda intäkter och övriga upplupna kostnader. Övriga skulder värderas till verkligt värde.

D.4 Alternativa värderingsmetoder

AFA Livförsäkring redovisar och värderar tillgångar och skulder i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002. Företaget använder inga alternativa värderingsmetoder.

D.5 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information att lämna angående företagets värdering för solvensändamål

E Finansiering

E.1 Kapitalbas

AFA Livförsäkrings kapitalbas fastställs genom en solvensbalansräkning där tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Kapitalbasen består av aktiekapital, överskottsmedel samt en avstämningsreserv som i sin tur består av balanserade vinstmedel, obeskattade reserver samt Solvens II-justeringar. Ingen kapitalbaspost omfattas av övergångsregler.

E.1.1 Mål och hantering av kapitalbasen

Enligt bolagsordningen får AFA Livförsäkring inte lämna utdelning till ägarna. Bolagets aktieägare har inget uttalat avkastningskrav på eget kapital; istället inriktas den finansiella styrningen på en kombination av kapitalavkastning och premieintäkter som i relation till företagets åtaganden ger en effektiv och långsiktigt hållbar finansiell ställning. Storleken på företagets kapitalbas bestäms därför i huvudsak inom ramen för den finansiella styrningen, som en effekt av de uppsatta målen för fonderingskvot och solvenskvot.

AFA Livförsäkring har ett antal verktyg för att kunna hantera och parera en ogynnsam finansiell utveckling. Dels är det fråga om åtgärder som förändrar riskbilden och därmed kapitalkraven (till exempel genom omallokering till mindre riskfyllda tillgångar), dels åtgärder för att förändra konsolideringsgraden i bolaget (till exempel genom att höja premierna). Det är bara premieinbetalningarna som påverkar kapitalbasens storlek. Vid underkapitalisering kan kapitalbasen alltså ökas genom högre premier. Samtliga åtgärder kan sättas in på ett års sikt; företagets styrelse kan för varje verksamhetsår besluta om att sänka premienivåer retroaktivt och bestämma premier för företagets försäkringar för nästkommande verksamhetsår.

E.1.2 Villkor

AFA Livförsäkring Kapitalbasposter	Beskrivning
Aktiekapital	AFA Livförsäkrings aktier handlas inte på en aktiv marknad. Aktiekapitalet är till sin helhet inbetalt och omfattas inte av några restriktioner.
Konsolideringsfond	Konsolideringsfond omfattas inte av restriktioner.
Balanserade vinstmedel	Balanserade vinstmedel omfattas inte av restriktioner.
Säkerhetsreserv	Säkerhetsreserven omfattas ej av några restriktioner utan täcker i sin helhet alla förluster.

E.1.3 Storlek, struktur och kvalitet

Den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder i AFA Livförsäkrings solvensbalansräkning uppgick per den 31 december 2018 till 4 481 miljoner kronor (4 509).

AFA Livförsäkring Kapitalbas (mnkr)	Beskrivning	2018-12-31	2016-12-31
Aktiekapital	100 aktier à nominellt 10 000 kr	1	1
Konsolideringsfond		927	974
Avstämningsreserv:			
Balanserade vinstmedel (inklusive årets resultat i finansiell rapportering)	Balanserat resultat	176	170
Årets Solvens II-justeringar		-9	6
Obeskattade reserver	Säkerhetsreserv	3 385	3 385
Summa		4 480	4 509
Specifikation av årets förändring:			
Variationer på grund av investeringar och finansiella skulder			-145
Variationer på grund av försäkringstekniska avsättningar			88
Variationer i primärkapitalbasposter och andra godkända poster			0
Variation på grund av uppskjuten skatt			42
Inkomstskatt under rapporteringsperioden			0
Andra variationer i belopp med vilket tillgångar överskrider skulder			-13
Summa			-28

E.1.3.1 Kapitalbasens nivåer

Kapitalbasens kvalitet bedöms utifrån parametrarna tillgänglighet, varaktighet, efterställbarhet, obligatoriska kostnader och andra belastningar. Kvaliteten avgör vilken nivå kapitalbasposten kan hänföras till. Nivå 1-kapital får i sin helhet användas för att täcka företagets SCR och MCR.

Tillgänglighet

Samtliga poster i kapitalbasen anses vara tillgängliga till sitt bokförda värde.

Varaktighet

Samtliga poster anses ha en löptid på tio år eller mer.

Efterställbarhet

Enligt försäkringsrörelselagen anses en post vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts. Samtliga företagets kapitalbasposter är fullt efterställda.

Obligatoriska kostnader

Kapitalbasposterna belastas inte av några obligatoriska kostnader.

Andra belastningar

Kapitalbasposterna är inte föremål för några andra belastningar.

Samtliga kapitalbasposterna bedöms således vara tillgängliga, varaktiga och fullt efterställda enligt regelverkets definitioner. Detta innebär att AFA Livförsäkrings kapitalbas består av primärkapital tillhörande nivå 1. Samtliga poster upptas till verkligt värde. Detta kapital medräknas för att täcka SCR och MCR. Det görs inga justeringar avseende medräkningsbarhet; medräkningsbara kapitalbasposter är desamma som de förlusttäckande. Företaget har inga primärkapitalposter som omfattas av övergångsreglerna enligt artikel 308b.9 och 308b.10 i direktiv 2009/138/EG under den tidsperiod som avses däri. Företaget har inte heller något tilläggskapital.

Tabellen nedan visar medräkningsbara kapitalbasposter kategoriserade efter nivå tillhörighet jämfört med eget kapital och obeskattade reserver i den finansiella rapporteringen.

AFA Livförsäkring Kapitalbas (mnkr)	Beskrivning	Solvens II	Finansiell rapportering
Nivå I			
Aktiekapital	100 aktier à nominellt 10 000 kr	1	1
Konsolideringsreserv		927	927
Avstämningsreserv:			
Balanserade vinstmedel (inklusive årets resultat i finansiell rapportering)	Balanserat resultat	176	-20
Obeskattade reserver	Säkerhetsreserv	3 385	3 385
Förändring Solvens II-justering		-9	-
Summa nivå I-kapital		4 480	4 293
Differens			186

Skillnaden mellan företagets eget kapital i den finansiella rapporteringen och kapitalbasen enligt solvens II-regelverket uppkommer på grund av justeringar enligt

tabellen nedan. För information om värdering av tillgångar och skulder hänvisas till tidigare avsnitt D1, D2 och D3.

Skillnad i kapitalbas mellan Solvens II och finansiell rapportering (mnkr)	Solvens II	Finansiell rapportering	Differens
Försäkringstekniska skulder	1 492	1 727	235
Uppskjuten skatteskuld	89	40	-49
Summa			186

E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

AFA Livförsäkring använder sig av standardformeln vid beräkningen av kapitalkraven SCR och MCR i Solvens II. Nedan beskrivs översiktligt utfallet av kapitalkravsberäkningarna för AFA Livförsäkring 2017 och 2018.

AFA Livförsäkring Kapitalbas och kapitalkrav (mdkr)	2018- 12-31	2017- 12-31
Kapitalbas	4,5	4,5
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Operationell risk	0,0	0,0
Sakförsäkring	0,2	0,2
Hälsoförsäkring	-	-
Livförsäkring	0,4	0,4
Marknadsrisk + Motpartsrisk	0,9	1,1
Riskabsorberande effekt	-0,1	-0,1
Summa SCR	1,4	1,6
Minimalkapitalkrav (MCR)	0,3	0,4

Beräkningen uppvisar en hög grad av stabilitet mellan 2017-12-31 och 2018-12-31. Totalt SCR var 1,4 miljarder kronor efter justering för riskabsorberande effekter om 0,1 miljarder kronor. Största bidraget till SCR är marknadsrisken, med aktierisken är den dominerande risken. MCR uppgick till 0,3 miljarder kronor.

E.2.1 Avvikelser från standardformeln

E.2.1.1 Försäkringsrisker

Standardformeln för SCR för försäkringsrisken är omöjlig att få exakt inom respektive homogen riskgrupp. Därför har dessa analyserats i ORSA 2018 utifrån de modeller som finns för skattning av Egenskattade parametrar (USP) i AFA Livförsäkring. Resultatet ger ett lägre SCR-krav (se nedanstående tabell).

AFA Livförsäkring (mnkr)	Standard- formeln	USP
SCR	1 608	1 359
Riskmarginal	189	58

E.2.1.2 Finansiella risker

För samtliga marknadsrisker gäller att den egna bedömda riskprofilen inte avviker från antagandena i standardformeln. AFA Livförsäkring investerar i vanliga och väl kända tillgångsslag vars risker kan beräknas på långa tidsserier. Deras risker avspeglas väl av standardformeln.

E.2.1.3 Operativa risker

För operativa risker gäller att den egna bedömda riskprofilen inte avviker från antagandena i standardformeln.

E.2.2 Indata till minimikapitalkravsberäkningen

Minimikapitalkravet beräknas utifrån viktad indata baserad på premier och FTA. På grund av mycket låga premieintäkter i AFA Livförsäkring underskrider företaget golvvärdet i beräkningsmodellen. I enlighet med standardformeln beräknas då företagets MCR som 25 procent av dess SCR.

E.2.3 Förenklingar vid beräkning av kapitalkrav enligt standardformeln

Den förenkling som används i AFA Livförsäkring är att katastrofrisken i TGL och FSK beräknas som 0,15 procent på risksumman.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

AFA Livförsäkring använder standardformeln vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller

AFA Livförsäkring använder standardformeln vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

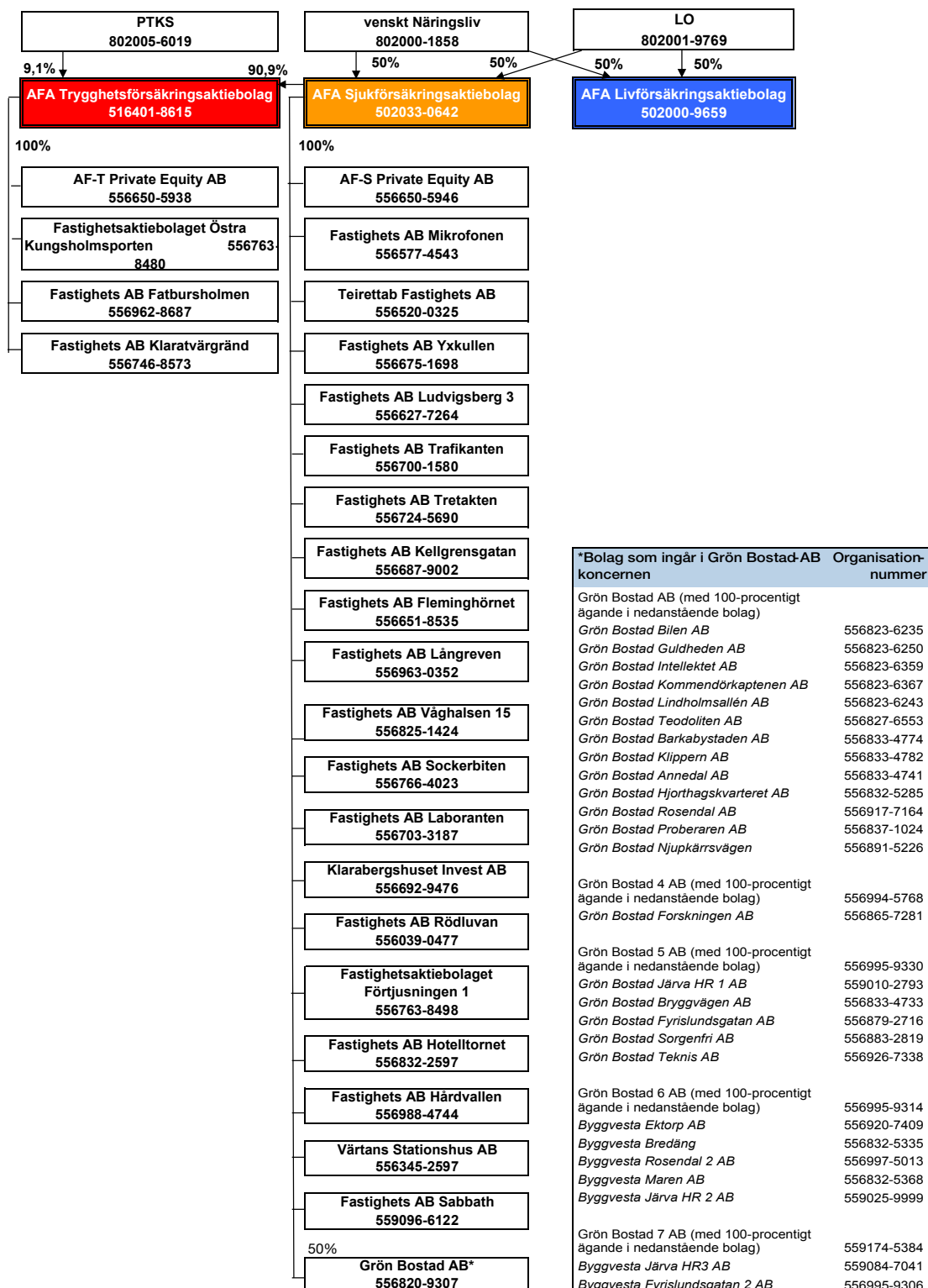
AFA Livförsäkring har inte haft bristande överensstämmelse med minimikapitalkravet under rapporteringsperioden eller haft betydande brister vid efterlevnaden av solvenskapitalkravet under rapporteringsperioden.

E.6 Övrig information

AFA Livförsäkring har ingen övrig materiell information att lämna avseende dess finansiering.

Bilagor

AFA FÖRSÄKRING BOLAGSSTRUKTUR PER 2018-12-31

Bolagsstruktur 181231

9 av 10 är försäkrade genom jobbet

POSTADRESS **AFA FÖRSÄKRING** 106 27 STOCKHOLM BESÖKSADRESS **KLARA SÖDRA KYRKO GATA 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** VX **08-696 40 00** FAX **08-696 45 45** INTERNET **WWW.AFAFORSKRING.SE**